

NAŠA LUČ

oktober 2001, letnik 50, številka 8

50

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Širiti in utrjevati krščansko oznanilo	2
Življenje in odnosi v Cerkvi	6
Izseljenski "zakaj?"	7
Romarske procesije	8
Kristjani v laični državi	9
Saj si krščen	10
Drugorazrednost	11
Gigant izpod Sv. Višarjaj dr. Lambert Ehrlich Drobci za portret (2. del)	12
Slovenija moja dežela	15
Iz življenja naših župnij	19
Poštar Vinko	36
Lučkin kotiček	41
Malo za šalo	42

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Trnovo

Druga str. ovitka: P. Pokorn: Sv. Jurij ob Ščavnici

Tretja str. ovitka: Arhiv MS: Misijonska nedelja

Četrta str. ovitka: P. Pokorn: kraj blizu Rač

436676

Deset pomladi

Letos praznujemo desetletnico naše mlade države. V svetovnem merilu to ne predstavlja častitljive starosti, s katero bi se lahko ponašali pred drugimi. Pa vendar smo Slovenci lahko ponosni na to obletnico. V teh desetih letih smo prehodili pot, ki so jo na nek način začrtali že naši predniki, ki so v svojih željah po neodvisnosti počasi, korak za korakom v našem narodu prižigali iskro, ki se je dokončno razplamtela na nepozabnem plebiscitu, ko smo se skoraj enoglasno odločili za neodvisno državo Slovenijo.

Res je, da smo na tej kratki poti naredili kar nekaj napak, nismo znali izkoristiti vseh prednosti niti nismo uspeli povezati naroda v celoto. Pričakovanja so bila zares velika in ko potegnemo črto, lahko ugotovimo, da smo pri veliko vprašanjih ostali le na pol poti.

Navkljub vsem tem dejstvom moramo biti ponosni, da imamo svojo državo. Ko sem letos poleti prislul predavanjem, ki so jih ob desetletnici imeli glavni akterji slovenske osamosvojitve (od predstavnikov DEMOSA, vojaških voditeljev, do vodstva slovenske politike in katoliške Cerkve), me je kar malo presunilo. Kaj vse je potekalo v ozadju. Kako blizu in obenem daleč smo bili svoji državi. Lahko bi se vse obrnilo popolnoma drugače in danes ne bi mogli živeti v miru, v svoji državi.

V teh desetih letih se je kar nekaj rojakov odločilo za vrnitev v domovino. Njihova pričakovanja do nove domovine so bila zares velika in mnogi danes z določenim razočaranjem spremljajo razvoj dogodkov. Toda kljub vsemu ostajajo tukaj in s svojim delom prispevajo k temu, da bo tudi slovenska politika nekoč spoznala, da smo v tem primeru vsi sinovi ene matere. Razveseljivo je dejstvo, da je med temi popratniki opaziti vse več mladih, ki se vračajo v kraje, kamor so nekoč hodili samo na počitnice. Zavestno so se odločili, da zapustijo kraje, v katerih so živeli svojo mladost, se šolali in kjer jim je bila zagotovljena bolj donosna služba kot pa tukaj v Sloveniji. Tako kot nekoč njihovi starši zapuščajo svoje prijatelje in se podajajo v deželo, ki jim v ekonomskem smislu ne nudi kakšne boljše možnosti za preživetje. Če so se nekoč njihovi starši za pot odločali zaradi ekonomskih razlogov, se sedaj njihovi otroci odločajo po nekem notranjem glasu, ki je lahko za mnoge starše nerazumljiv. Poznam že kar nekaj družin, ko sta na tujem ostala samo še starša, otroci pa so v domovini "desetih pomladi" dobili svoj dom, svoje korenine.

Bodimo ponosni na svojo domovino in na njene otroke.

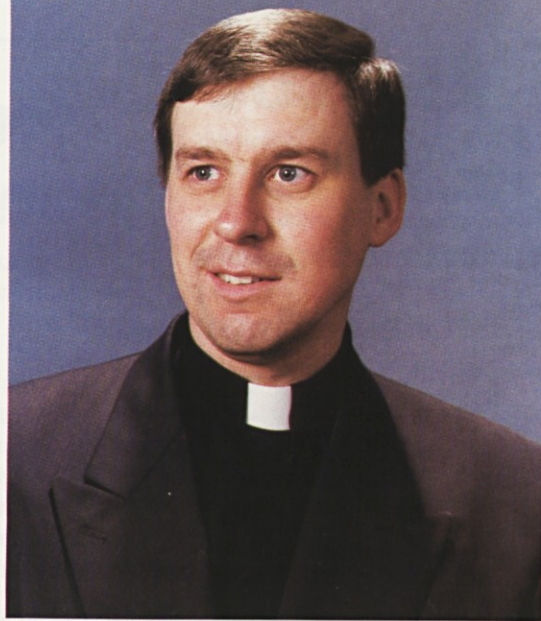
Handwritten signature

Širiti in utrjevati krščansko oznanilo

Pred petdesetimi leti je luč sveta zagledala prva številka katoliškega tednika Družina. Tudi to je bil eden izmed razlogov, da smo za tokratni pogovor meseca izbrali odgovornega urednika Francija Petriča, ki ga mnogi bralci dobro poznate in nenazadnje je velik prijatelj naših rojakov v Severni in Južni Ameriki.

Franci, najprej mi dovolite, da Vam v imenu naših bralcev čestitam k jubileju. Kako ste pri vašem tedniku zaznamovali to častitljivo obletnico?

Hvala, a čestitke veljajo najprej vam, ki ste že dosegli Abrahama pri izhajanju. Mi smo 7. maja letos šele vstopili v petdeseto leto izhajanja Družine. Njen ustanovitelj dr. Mihael Toroš, takrat upravitelj slovenskega dela goriške nadškofije, je v uvodniku prve številke zapisal, da hoče biti novi časopis Družina ne le z imenom, ampak tudi z resničnimi krščanskimi in slovenskimi vrednotami. S tem je začrtal naše poslanstvo in tega so se držali uredniki vsa leta od začetka, za te vrednote se trudimo tudi danes. Na to vodilo našega ustanovitelja smo se spomnili, ko smo vstopili v leto praznovanja. Takrat smo na podoben način kot Naša luč, ki letos obhaja petdeset let izhajanja, napravili slavnostno podobo naslovnice. Že več kot leto dni imamo akcijo nagrajevanja vstvih naročnikov. To so tisti, ki imajo Družino naročeno že več kot 25 let. Imamo njihove naslove in izmed njih za vsako številko izžrebamo dobitnika posebnih nagrad naših poslovnih sodelavcev (gospodinske pripomočke, telefone, pletenine, slaščice ...). Osrednje praznovanje pa bomo imeli, ko bomo dopolnili 50 let. Takrat bomo praznovali z našimi naročniki, sodelavci in slovenski-

mi škofi. Posebno srečanje pa bo na Brezjah, v soboto, 25. maja, ko bo za naše bralce maševal kardinal dr. Alojzij Ambrožič iz Toronta.

Pomudiva se v tistih časih pred petdesetimi leti. To ni bila doba, ki bi bila naklonjena začetkom izdajanja takšnega časopisa.

Morda starejši Slovenci po svetu, ki so doživeli čase po vojni, še pomnijo, da je v Ljubljani od decembra 1945 izhajalo Oznanilo, v Mariboru pa od leta 1947 Verski list. Oba sta bila pod hudim nadzorom tedanje oblasti. Urednik Oznanila dr. Janez Oražem je nekeje dejal, da je bilo takrat nevarno navajati še Sveto pismo. Znan pa je tudi odgovor nekega duhovnika, ko mu je mariborski škof ponudil, da bi urejal Verski list, pa mu je ta odvrnil, da ne bo glave v aktovki na ozno nosil. Zaradi vse večjih pritiskov oblasti na Cerkev so bili najbolj na udaru prav časopisi. Tako je bil Verski list prepovedan leta 1951. Prepoved je prišla zato, ker so škofa Držičnika ob birmi pri Sv. Marjeti niže Ptuja pričakali z zastavami brez zvezde. Župnik je dobil sedem let zapore, fantje po eno ali dve leti, škofu pa so prepovedali izdajati časopis. V Ljubljani je Oznanilo lahko še izhajalo, pa ne dolgo. Ko je škof Vovk leta 1952 v škofijski okrožnici obsodil zakon o splavu in pozval vernike k doslednemu življenju po veri (to je bilo že po tistem, ko so ga zažgali v Novem mestu), so v tiskarni Ljudska pravica dobili ukaz, da morajo v znamenje protesta prenehati tiskati Oznanilo. 27. maja 1952 je izšla zadnja številka. V takih okoliščinah pa je dobil upravitelj Toroš v Novi Gorici dovoljenje, da izdaja verski mesečnik za Primorsko.

Kdo ga je začel izdajati? Kakšen je bil namen tega časopisa? Ali so sodelovali tudi drugi? Kakšni so bili odzivi med verniki?

Izdajatelj je bila apostolska administratura za slovenski del goriške nadškofije oz. administrator dr. Mihael Toroš, urednika pa je našel v Ljubljani. To je bil dr. Jože Premrov, ki je že imel izkušnje z urejanjem in izdajanjem časnikov. Bil je namreč tajnik Rafaelove družbe, ki je skrbela za slovenske izseljence, in je urejal njeno glasilo Izseljenski vestnik. On je tudi novemu časniku dal ime Družina. Mislil je na slovenski narod, ki naj bo kakor velika družina. Prvo številko so izdali v petnajst tisoč izvodih in je je takoj zmanjkalo. Že druga je izšla v dvajset tisočih in naklada bi bila še rasla, a je takratna oblast to prepovedovala in ovirala. Kdo so bili prvi pisci, je težko ugotoviti, saj se niso podpisovali, verjetno tudi iz previdnosti, saj je oblast znala precejati komarje in bi lahko bil kdo kaznovan, če ji ne bi bilo kaj po volji.

S čim vse so se srečevali uredniki ali pa morda novinarji pri vašem tedniku?

Bilo je res hudo, pritiski na Cerkev in vernike pa taki kot še nikoli. Težko si danes predstavljamo tiste čase. Vero so imenovali opij za ljudstvo. Ustrahovali so ljudi, ki so hodili v cerkev ali javno prakticirali svojo vero. Duhovnike so zapirali (po vojni je ljubljanska nadškofija imela v zaporu več kot 250 duhovnikov). V mnogih družinah je bilo veliko pobitih v povojnih pobojih in se o tem ni smelo niti govoriti. Oblast je podpržavila premoženje kmetov, trgovcev in drugih premožnejših, tudi Cerkvi – ozračje je bilo napeto in težko. V takih okoliščinah je bilo nevarno postaviti vejico na napačno mesto, pa bi že kdo lahko pristal v zaporu. Največje težave so bile vedno pri dobavljanju papirja za tisk Družine. Velikokrat ga je zmanjkalo ali ga ni bilo dovolj, pa čeprav je bila količina že vnaprej dogovorjena in plačana. Vse rokopise je bilo treba v tiskarno oddati štirinajst dni pred tiskom (seveda zato, da je imela državna cenzura dovolj časa temeljito prečesati članke). Lastnik oz. izdajatelj dr. Toroš je moral stalno hoditi na versko komisijo pri takratni oblasti, da je prosil in posreboval za papir, dovoljenja in podobno.

Kakšne so bile posledice v javnosti?

Zanimivo je prelistati stare letnike Družine, kjer med vrsticami razberemo, s kakšnimi težavami so se srečevali v uredništvu, ker niso mogli pošiljati Družine v naročenih količinah na župnije ali posamezne naslove. Zato so si ljudje časopis izposojali in ga shranjevali kot

Z rojaki v San Franciscu ob blagoslovu slike blaženega A. M. Slomška novembra lani.

veliko dragocenost. Pri nekaterih boste še danes srečali prve izvode, ki jih hranijo kot zlato. Družina je bil najprej namenjena vernikom na Goriškem, a ker so zanjo slišali tudi drugod, je bilo vse več povpraševanja in naklada je hitro rasla. Za svojo so jo sprejeli tudi v obeh škofijah: ljubljanski in mariborski. Leta 1963, ko je postal upravitelj vse sedanje koprške škofije škof dr. Janez Jenko, je izročil Družino v last vseh treh škofij in tako je tudi danes. Sedež pa je od vsega začetka ostal na istem kraju - v Ljubljani. Najvišjo naklado je Družina dosegla v šestdesetih letih, ko je postala štirinajstdnevnik. Takrat se je približala sto tisoč izvodom, ob praznikih pa so natisnili tudi 130.000 izvodov. Ko je postala leta 1973 tednik, je naklada zdrsnila na petinsedemdeset tisoč, danes pa se giblje okrog šestdeset tisoč (za praznike pa še vedno seže na osemdeset tisoč).

Vemo, da bralna kultura po vsem svetu upada. Kako se sto problematiko srečuje vaš tednik?

Danes smo ljudje avdiovizualna bitja, veliko gledamo televizijo in poslušamo radio. Za branje si vzamemo, tako trdijo v raziskavah, le okrog 15 minut časa na dan. Tudi izbirčni nismo, merila postavljamo prenizko in raje beremo lahkotne stvari kot kaj zahtevnega. To ne velja le za časnike, ampak tudi za branje knjig in revij. Družina na Slovenskem 'pokriva' predvsem nedeljnike, ljudi, ki redno obiskujejo nedeljsko mašo in so s Cerkvijo tesno povezani. Teh je pri nas okrog 360.000. Ti nas poznajo in vsaj včasih vzamejo v roke. Drugi pa seveda veliko manj ali skoraj nič. To je seveda za vse nas izziv. Slaba tolažba je, če se primerjamo z verskimi časniki na Zahodu, ki so še veliko na slabšem kot mi. Prihodnost ni ravno svetla, ker se za bralca borijo tudi drugi časopisi. Po drugi strani pa ve-

Na romanju Slovencev v Vancouvru junija 2000.

mo, da televizija in radio nikoli ne bosta mogla nadomestiti časopisa, ker ima bralec več svobode, kot gledalec ali poslušalec.

Zanesljivo ste eden izmed redkih tednikov v domovini, ki ne podlega potrebam trenutne politike. Tudi zato ste pri drugih medijih velikokrat v nemilosti. Kakšno je vaše današnje poslanstvo? Se morda spreminja glede na čas ali ostaja v temelju isto?

Družina ima nalogo širiti in utrjevati krščansko oznanilo med slovenskim ljudstvom in delati za krščanske in slovenske vrednote, ki nas pred Bogom delajo to, kar smo. Čeprav se to sliši zelo prijetno, pa v konkretnih razmerah še zdaleč ni lahko. Nekateri, ki nas gledajo od zunaj, še vedno živijo v prepričanju, ki jim ga je vsililo povojno enoumje, da je Družina verski list, ki torej lahko piše le o verskih stvareh, nič pa o družbenem nauku, o konkretnih vprašanih kristjana v soočenju z današnjim svetom in o reševanju dilem, ki se pojavljajo ob etičnih in drugih nesoglasjih. Poenostavljeno: mislijo, da lahko ponatiskujemo Sveto pismo in cerkvene dokumente, in to bi bilo vse, morda sem ter tja še pridige in molitve ... Tisti, ki so živeli v zahodnem demokratičnem svetu, seveda vedo, da je to absurdno in da je vera tako pomemben del našega vsakdana, da se dotika prav vsega in je zato še kako primerno, da nam časnik, kot je Družina, pomaga živeti vero povsod: doma, na delovnem mestu in v javnosti, tudi v politiki. Slovenska medijska podoba je klavrna, saj razmere obvladujejo mediji kontinuitete; ti podpirajo nekdanjo komunistično oblast, ki se je preoblikovala v nekaj političnih strank in še vedno vla-

da Sloveniji. Tako ostajajo stari privilegiji in stara miselnost. Ostaja pa tudi staro sovraštvo do Cerkve. Le tako si lahko razlagamo pojav žalitev cerkvenega vodstva (napadi na nadškofa Rodeta), Marijine podobe na Brezjah (afera Strelnikoff), zbujanje nestrpnosti s pisni bralcev ...

Zakaj je katoliška Cerkev vedno deležna grobih napadov, ki ne prizanašajo slovenskim škofom niti preprostim vernikom?

Gre za teorijo razrednega sovražnika. To je vztrajno vzdrževal komunizem in dobro služi tudi delu današnje oblasti, ki korenini v preteklosti. Kadar je kakšna sporna situacija, ki bi lahko zbudila nejevoljo med ljudi, se mediji in ta del oblasti poslužijo starega trika in usmerijo pozornost na Cerkev. V desetih letih jim je tako uspelo narediti iz katoliške Cerkve grdega račka, ki je vedno nečesa kriv. Nekateri časniki so napovedali pravo vojno Cerkvi. Vzemimo Mladino, ki je 18. decembra 2000 objavila, zakaj napada Cerkev. Znan je tudi Delov časnikar Vojko Flegar, ki je že v začetku devetdesetih let napisal članek - nekakšen program - kjer pravi, da je katoliška Cerkev največja zločinska organizacija v človeški zgodovini. Takrat je zapisal toliko laži in nestrpnosti na račun Cerkve, da je bilo to jasno znamenje, kaj bo Delo počelo v prihodnosti. Kdor torej danes bere njihove komentatorje Ježa, Miheljaka, Pečauerja in še koga, ne bo v njih zasledil nič drugega kot izrazito sovraštvo do Cerkve. Neka Delova dopisnica je župniku na Gorenjskem izjavila, da ona pa že ne bo zapisala dobre besede o Cerkvi, saj ji bo to škodovalo v službi ... Znana je tudi televizijska novinarka, ki je ob nadškofovem govoru o splavu kot narodni nesreči izjavila, da bo prva, ki bo šla ob demonstracijah metat gnila jajca na škofijo. Cerkev doživlja, kot je izjavil neki naš duhovnik, kanonado iz stotin pušk in preprosto ne zmore vsem odgovoriti, ker je toliko blata in smodnika.

Naši bralci Vas poznajo tudi po zapisih v Družini, kjer ste predstavljali razne skupnosti naših rojakov po svetu. Kako Vas je pot zanesla med naše izseljence?

Doma sem iz Rateč pod tromejo Avstrije, Italije in Slovenije (tam je doma tudi pokojni duhovnik Stanislav Kavalarič, ki je deloval med izseljenci v Franciji), zato sem bil od malega v stiku z zamejstvom. Veliko mojih sorodnikov je v Združenih državah Amerike in v Avstriji. Vse to me je že od malega usmerjalo v svet naših ljudi na tujem. S simpatijo sem

bral časnike, ki jih je bilo takrat še prepovedano prinašati v našo državo (tudi Našo luč) in to me je tako močno zaznamovalo, da sem na mestu urednika takoj začel redno spremljati Slovence po svetu in pisati o njih. Prispevkov je veliko in vedno sem bil vesel odmevov v domovini.

Katera skupnost naših rojakov v Ameriki Vam je najbližja in kako sodelujete?

Moji obiski so ponavadi vsi povezani z novinarskim delom, ker mi "žilica" ne da miru, da ne bi kaj fotografiral in zapisal in občutke ter spoznanja delil z bralci Družine. Tako sem obiskal številne slovenske naselbine v Kanadi, Združenih državah Amerike, Argentini, nekaj pa tudi po Evropi. Tisto, s čimer se povsod srečujem, je velika ljubezen do domačega kraja, ki se kaže v njihovem okolju, stanovanjih in vrtovih, kjer si skušajo pričarati košček domovine, rojstne vasi ali domače hiše. Še bolj se to vidi v pomoči, ki jo mnogi brez kakršnekoli hvale, pohvale ali ugodnosti (npr. davčne olajšave) dajejo domačemu kraju ali domovini. Posebej požrtvovalni so tisti, ki sicer nimajo doma skoraj nikogar, ali pa jim je nekdanji komunistični režim storil veliko krivico (pobil domače, vzel dom in državljanstvo) in danes nimajo kam priti. Poznam moža, ki je daroval izjemno veliko vsoto denarja za domačo cerkev, gasilski dom, izgradnjo vodovoda in se bori za asfaltiranje ceste. Nedavno tega mi je nekdo drug poslal zelo lepo pismo, ki smo ga tudi objavili v Družini, kjer med drugim pravi: "Čutim, da veliko dolgujem Bogu za vse milosti skozi življenje. Nisem sam izbiral, da sem šel na tuje, to so božja pota, po katerih nas vodi, dasi sami večkrat ne vemo, zakaj. Veliko je različnih obletnic, a desetletnica slovenske države je nekaj izrednega ..." Ob tem pismu sem pomislil na klavrna slovenska praznovanja, kjer ni bilo pravega ponosa in ne zanosa. Ali pa na posmeh učiteljev na neki primorski šoli, ko jim je tedanji šolski minister dr. Šturm ukazal, da morajo ob podelitvi spričeval v razredu skupaj zapeti slovensko himno in spregovoriti o domovini. Spomnil sem se na učitelje slovenskega jezika, ki na lastne stroške kupujejo knjige za poučevanje mladine, ali pa zastoj delajo in učijo mlade, poučujejo plese, pesmi ... pri nas pa ob plačanemu delu ni nobene prave vneme. V slovenskih skupnostih v Argentini ali pa v Kanadi in še ponekod v Združenih državah Amerike boste srečali več folklornih skupin, pevskih zborov in ansamblov kakor na mnogih naših šolah in krajih. Ko vidim njihovo požrtvovalnost, sem ponosen, da sem Slovenec. Naj omenim npr. mal-

oštevilno slovensko skupnost v San Franciscu. Nekateri se vozijo z avtom dve uri in več, da pridejo v nedeljo k maši v slovensko cerkev, kjer pojejo v zboru, ki se ga ne bi sramovala niti kakšna ugledna mestna župnija na Slovenskem. Ali pa slovenska skupnost v Vancouvru, ki ima le dvakrat ali trikrat letno slovenskega duhovnika, pa premore dobro organizirano društveno življenje, zbor, folklorno skupino, prireja zabave in resna srečanja, skrbi za izobraževanje ... Tako bi lahko še našteval, a ne gre za to. Menim, da bi se morali Slovenci učiti domoljubja in ljubezni do materine besede in pesmi pri naših rojakih na tujem. Nam v domovini se vse zdi preveč samoumevno. Manjka nam idealizma in ljubezni, ki ne išče najprej koristi. To srečamo tam.

Kot novinar dobro poznate revije in časnike, ki jih izdajamo Slovenci po vsem svetu. Kako bi jih ocenili in kakšna je po Vašem mnenju njihova vloga danes?

Vesel sem, ker na uredništvo Družine prihajajo časniki in revije, ki izhajajo med našimi rojaki po svetu ali jih zanje izdajamo doma. Gotovo med njimi prednjači Naša luč po svoji zasnovi in ureditvi. Njena prednost je, da nastaja doma in na tujem in lahko hitro zajame vse, kar je zanimivega pri nas. Teže je za one, ki izhajajo na tujem. Marsikdaj si morajo pomagati z novicami in s komentarji, ki jih prepisujejo v naši časnikih, in izraz priznanja je, ker velikokrat jemljejo za to (kot zanesljiv vir) Družino. Prilagoditi se morajo svojim možnostim in okoliščinam. Veliko je odvisno tudi od omejenih finančnih sredstev. Prepričan pa sem, da imajo tiskani časniki tu izjemno vlogo, ki je nikoli ne bo mogla nadomestiti televizija. Vse skupnosti, ki hočejo to biti, se morajo povezati prav s časnikom. Na ta način kljub morebitni medsebojni oddaljenosti ostajajo povezani. Ob splošnem upadanju bralne kulture se morajo uredniki pri teh časnikih večkrat spopadati tudi z upadanjem znanja slovenščine, kar jih sili v dvojezičnost. Vendar to ni tako hudo, kot se sprva zdi, če ostajajo zvesti svojemu cilju: ohranjanje slovensko zaveze in povezanost z domovino staršev. Pri svojem poslanstvu so sicer deležni pomoči Slovenije, a manj, kakor bi bilo prav in primerno. Nekoliko je pri tem še ostanka stare miselnosti, ki rojakov po svetu ni sprejemala, ker so bili nasprotniki tedanjega režima. Veseli me, da država zadnja leta prireja tečaje in srečanja za urednike publikacij in se tudi sicer trudi za sprotno obveščanje o dogodkih v domovini. Želim si pa, da bi bilo to še boljše.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Življenje in odnosi v Cerkvi

V odprtih vprašanjih za pogovor o sinodi na Slovenskem je bila v okviru dekanijskih sinodalnih dnevov predložena tema o življenjskih odnosih v Cerkvi.

Tekst, ki je spodbujal k razmišljanju, se je glasil: "Pobude za večjo odprtost in pozornost do znamenj časa narekujejo poseben dialoški odnos, ki kliče k ponovnemu študiju in preverjanju navodil II. vatikanskega cerkvenega zbora" (Dekanijski sinodalni dnevi, str. 21). V pričujočem razmišljanju bi se rad ustavil ob izrazu "dialoški odnos", ki ga je II. vatikanski koncil še posebej ovrednotil. Koncil vztraja predvsem na dialoškem in partnerskem odnosu med pastirji in ostalimi kristjani.

V 32. številki Dogmatične konstitucije o Cerkvi zatrdi isto dostojanstvo, ki ga zagotavlja zakrament svetega krsta: "Med vsemi vlada isto dostojanstvo, kajti razlika, ki jo je postavil Gospod med posvečenimi služabniki in ostalimi verniki, predpostavlja edinost – glede na to, da so pastirji in verniki povezani v isti krščanski skupnosti."

Vsem krščeni pripada deležnost pri Kristusovem trojnem poslanstvu, pravi izrecno kar šestkrat že omenjeni dokument konstitucije o Cerkvi (LG 10,11,12,34,35,36). Soudeležnost pri Kristusovi duhovniški, preroški in kraljevski službi, ki je skupna vsem krščeni, daje nato možnost vsem stanovom: službenemu delu Cerkve, laikom in redovnikom, da na svoj specifični način (koncil pravi "suo modo") izpolnjujejo to poslanstvo. Pri opisu laikov in laiškega apostolata gre za opis laikom specifičnih lastnosti. Le-te pa so najprej tiste, ki pripadajo poslanstvu celotne Cerkve: pričevati za Kristusa in za njegovo odrešilno delovanje v svetu in

v človeški zgodovini. Ker so laiki na neposreden način navzoči v svetu, bodo to skupno poslanstvo celotne Cerkve najlažje izpolnjevali v svojih poklicnih dejavnostih in v okviru svojih družin. Službenemu delu v Cerkvi pa pripadajo njim specifične lastnosti pri opravljanju istega poslanstva. Zanimivo in novo pri tem je, da je bistveni del njihovega poslanstva pomagati laikom pri izpolnjevanju njihovega specifičnega poslanstva v svetu. V tem so pastirji. Cerkvene službe naj bi v smislu prvih krščanskih skupnosti spet postale karizme služenja.

Koncil med drugim usmerja pastirje k svojim vernikom, ko v odloku, namenjenem duhovnikom (Presbiterorum ordinis), piše: "Med vsemi krščeni so duhovniki bratje med brati, udje istega Kristusovega telesa, katerega izgradnja je bila zaupana vsem."

Verniki in njihovi pastirji so torej bratje, ker so enaki v dostojanstvu, razlikujejo se le v nalogah. Solidarni so tudi v skupni odgovornosti.

Prav to narekuje dialoški stil delovanja tako duhovnikov kot laikov. V duhu II. vatikanskega cerkvenega zbora lahko ta odnos imenujemo tudi partnerski odnos. Partnerstvo v pastoralnem delu pa tudi v teološkem razmišljanju postaja čedalje bolj zahteva in znamenje časa tudi za slovensko Cerkev.

Na letošnjih 36. študijskih dnevih Draga 2001, kjer je bila v nedeljo, 2. septembra na sporedu tudi okrogla miza z naslovom Prihodnje tisočletje, tisočletje laikov, je bila zahteva po dialoškem oziroma partnerskem odnosu med duhovniki in laiki še posebej poudarjena. Marsikdo od udeležencev je dejal, da bo v slovenski Cerkvi do takega odnosa marsikje še moralo priti. Zagotovo je prav dogajanje pred sinodo, med njo in po njej odločilnega pomena za uresničitev spodbud II. vatikanskega koncila.

Zvone Štrubelj

*Z roko v roki skupaj z
Gospodom gradimo
občestvo.*

Izseljenski "zakaj?"

Zakaj se moramo boriti z dvokulturnostjo? Zakaj nas naši starši mučijo in silijo v spoznavanje in ohranjanje jezika, ki v našem okolju nima nobenega posebnega pomena? Nihče ga ne govori in mi ga lahko uporabljamo le na svojem domu in med nekaterimi ljudmi, ki se shajajo na prireditvah, kamor prihajajo vedno isti ljudje. Zakaj nam ne dovolijo, da se popolnoma opredelimo za okolje, v katerem živimo, in ne bomo razdvojeni? Mi smo rojeni tu, zakaj naj se mučimo s tem, kar so sanje naših staršev.

Tako se je oglašil na srečanju mladih eden izmed njih in v skupini ni bilo malo takih, ki se jim to vprašanje nikakor ni zdelo tuje. Vendar je nastalo nekoliko negotovo vzdušje, kakor da ni povsem jasno, ali je prav, da se vprašanje postavi tako ostro. V zraku je bilo čutiti, da ta govorica ne zajema vsega, kar bi bilo treba o tej stvari reči. Toda kaj?

Najprej so se zbudili ugovori. Oglasilo se je nekaj mladih, ki so jasno zavzeli stališča, da moramo vzeti nase to breme dvojezičnosti in dvokulturnosti, saj je slovenščina vendar jezik naših staršev, saj je vendar Slovenija domovina nas vseh, čeprav smo rojeni na tujem. Saj so vendar naši starši imeli pravico in dolžnost, da nas seznanijo s svojo kulturo in jezikom. Bilo je kar nekaj glasov, ki so povsem soglašali, kako so tem mladim njihovi starši polagali na srce in v usta vrednote svojega porekla in svoje domovine.

Toda mi smo tukaj doma. Ali nas starši lahko posiljujejo s svojimi spomini. Ali ni bolje, da se izognemo v naši tukaj rojeni generaciji vsemu temu balastu in prenehamo biti dvoživke. En sam velik napor je to početje. Mučimo se s tem izročilom naših staršev.

Pred njimi je stal obiskovalec iz Slovenije. Visoki predstojnik z odgovornostjo in poslanstvom Cerkve, ki si je že po prvih besedah nabral med njimi dovolj simpatij,

da so lahko govorili, kakor mislijo, in se jim jezik ni zapletal in ostajal za zobmi.

In je res povzel besedo ter jih povabil, naj poskušajo razmišljati z njim. Dejal jim je, da je njihovo vprašanje v njih resnicoljubno in da mu ni težko spoznati, da jim te stvari v zvezi z maternim jezikom njihovih staršev delajo resnične preglavice. Gotovo je res, da se jim njihovi napor pri učenju in izpopolnjevanju slovenščine zdijo precej nekoristen trud, saj je na prvi pogled razvidno, da nima prav velikega praktičnega pomena zanje. Vendar je o teh stvareh mogoče razmišljati tudi nekoliko drugače.

Najprej je treba razumeti starše, ki želijo, da bi njihov otrok lahko z njimi spregovoril tako, kot je njim bilo in bo vedno najbolj domače. Ali je to le napor, ki ga nalagajo svojim otrokom, je več kot vprašljivo, saj je jezik vendar kulturna dobrina, ki omogoča komunikacijo med vsemi ljudmi z znanjem tega jezika. Brez njega bi se nikoli ne mogli pogovoriti s svojimi sorodniki, ki so ostali v domovini.

Vendar so razlogi še globlji, je naprej razpredal svojo misel pred njimi.

Vsak jezik pomeni tudi nek nov odnos do sveta in sočloveka pa tudi do Boga. Jezik je dar. Če je Bog hotel do sedaj ohraniti velike in številne narodne skupine, ki se ponasajo s svojo zunanjo močjo, je prav tako hotel in enakovredno ohranil majhne jezikovne skupine in narode in njih govorico obdaril z enakim pomenom za svet kot jezike velikih. Ali je jezik pomemben samo zato, ker ga govori veliko ljudi? Lepota in kultura je tudi jezik, ki ga govori manj ali zelo malo ljudi. Ta vprašanja in te vrste razmislek nas pripelje do nekega spoznanja, ki je za našo temo odločilnega pomena. Jezik in narodna kultura je dar, ki nam je dan in si ga nismo sami izbrali. Je kakor življenje, za katerega se nismo mogli sami odločiti, sami si nismo mogli izbirati ne časa, ne kraja, ne dežele, ne stopnje kulture, ne blaginje, v katero smo postavljeni. Vse to nam je položeno brez naše volje in brez našega sodelovanja v zibel, se pravi v naše življenje.

Je preprosto dar, ki smo ga dobili. Z darovi pa je tako, je nadaljeval cerkveni mož, da jih prejmemo zato, da bi jih razvili in iz njih naredili nekaj lepega in plemenitega zase in za druge. Nismo si sami izbrali darov, dani so nam. Lahko jih tudi zavržemo in zanemarimo. Ne razvijemo jih in se potem tudi ne moremo veseliti njihove lepote in njihovih sadov. Izbira nam je dana na razpolago z enim ali drugim učinkom. Odločimo se torej sami.

Romarske procesije

S pomočjo avtomobila, ki je skoraj pri vsaki hiši, ni težko kadarkoli oditi na romanje. Zato za romarja tudi ni tako velik dogodek, kot nekoč, ko se je šlo na romanje peš. Peš romanje zahteva mnogo več časa in truda, zato so bila romanja bolj redka kot v modernem času, a so prinesla tudi več duhovnega zadovoljstva. Posebno če je bil romarski cilj bolj oddaljen, so se ljudje zbrali v skupine in šli v procesiji.

Pravzaprav poznamo dve vrsti božjih poti: vse-slovenske božje poti, kot so Brezje, Ptujška Gora in Sveta gora, ki so že od nekdaj celo leto romarski cilj vernih ljudi. V drugo vrsto pa bi lahko postavili božje poti, ki so manj znane, a so za romarje na Marijin praznik, ki je lasten za določeno cerkev, celo pomembnejše od Brezij. Tako ne bo noben Prekmurec pomislil, da bi na veliko mašo šel na Brezje, ko pa goduje Mati Božja v Turnišču. Podobno tudi v Ribniški in okoliških dolinah ne bodo na veliko mašo šli nikamor drugam kakor k Novi Štifti. Kar nekoliko za malo se nam zdi, da se za veliki šmaren (tako rečejo prazniku Marijinega vnebovzvetja na Gorenjskem in Primorskem) v časopisih tako poudarja Brezje, čeprav to sploh ni glavni praznik na Brezjah.

Opisal bom procesijo, ki je šla vsako leto iz Roba pri Velikih Laščah k Mariji Vnebovzeti pri Novi Štifti pri Ribnici. Verjetno je bilo tudi drugod po Sloveniji podobno. Za popotnjo so si pripravili "pohane miške" – recept zanje si lahko preberete na koncu – tisti, ki so imeli doma kokoši, pa so ocvrli piščanca. Ta je bil v naših krajih na jedilniku pravzaprav samo za romanje ali poročno gostijo.

Manjša skupina romarjev se je zbrala v župnijski cerkvi h kratki molitvi ter krenila na romanje s križem na čelu. Ostali so šli na pot kar iz svojih vasi, saj bi se jim sicer romarska pot podaljšala za nekaj ur. Povsod pa je za odhod pozvonilo v najbližji cerkvi. Po dobrih dveh urah romanja so se vsi romarji združili pri neko-

liko manj znani romarski cerkvi na Veliki Slevici. Nato so šli skupaj naprej proti Svetemu Gregorju, do koder so imeli še eno uro. Ko so jih tamkajšnji vaščani zagledali, so začeli pritrkovati. Domačini in romarji so nato stopili v cerkev, skupaj zapeli in pomolili. Potem so romarje pogostili s kruhom, ki so ga gospodinje pri Sv. Gregorju že prej napekle za to priložnost. Tudi s pijačo so jim postregli. Ker v teh krajih ni vina, so jim ponudili jabolčnik ali žganje. To ni bila samo vljudnostna gesta, ampak staro romarsko pravilo. Koristno je bilo predvsem za revnejše romarje, ki doma niso imeli kruha.

Do cilja pri Novi Štifti sta jih ločili še dve uri in pol hoje. Romanje so načrtovali tako, da so prispeli na cilj vsaj v mraku. Vsi presrečni, da so prišli do Marije, so takoj šli po kolenih okrog oltarja in seveda v molitvi priporočali Materi Božji vse svoje stiske in vse, ki niso mogli na romanje in so se jim priporočili. Seveda se je med romarji našel tudi kdo, ki se je preveč krepčal z jabolčnikom ali žganjem in se mu je nekoliko vrtelo v glavi. Tako so malo za šalo pripovedovali, da je šla neka romarica okrog Marijinega oltarja nekoliko v rožicah in je na glas vzkliknila: "Mati Božja, zdaj pa res ne vem, ali grem jaz okoli tebe ali ti okoli mene."

Romarji so prenočili kar v cerkvi. Molili so, peli, a tudi dremati ni bilo nobena sramota. Ob petih zjutraj je bila prva romarska sveta maša in po tej maši so se romarji zadovoljni in srečni vračali domov, čeprav jih je čakalo najmanj pet ur hoje.

Janez Modic

Ocvrte miške

Potrebujete: 30 dag moke, pecilni prašek, dve jajci ali tri rumenjake, malo mleka, masla ali margarine, malo soli, na rezine narezano klobaso in maščobo za cvrtje.

Zamesite bolj redko testo (skoraj pol tekoče), primešajte rezine klobase, namesto klobas lahko tudi rozine. Če so klobase zelo slane, dajte manj soli. Testo naj nato do pol ure počiva. Z namaščeno žlico zajemajte narejeno maso in spuščajte v vročo maščobo. Cvrite toliko časa, da bodo miške rumene oziroma toliko časa, da v sredini ne bo surovo testo. Jeste jih lahko za malico ali pa jih vzamete s seboj za popotnjo na romanje.

Kristjani v laični državi

Medijski prostor v domovini je še vedno v objemu "starih struktur", ki se na vse načine trudijo očrnuti delovanje Cerkve v domovini. Takoimenovani novinarji dosledno izpolnjujejo "navodila" in ne prizanašajo nobenemu. Danes vam v branje ponujamo del nagovora nadškofa dr. Rodeta, ki ga je namenil vernikom zbranim na Brezjah. Njegova jasna beseda je znova naletela na buren odmev v medijski javnosti.

Svoje javno delovanje postavljamo kristjani v okvir laične države, ki jo brez pridržkov sprejemamo. Kajti moderna država ne more biti konfesionalna v nobenem smislu. Ne more biti krščanska v smislu, da je krščanstvo državna religija in ne more biti liberalno-laicistična v smislu državnega svetovnega nazora, ki zanika transcendentne vrednote in jih potiska v zasebno sfero. V taki laični državi brez diskriminacij in brez privilegijev moramo kristjani najti svoj prostor in svoje možnosti delovanja.

Naša prvenstvena skrb mora biti zavzemanje za odprto, ideološko neobremenjeno šolo, ki ne izključuje pouka o verstvih in predvsem o krščanstvu kot temelju naše in evropske kulture, vzporedno s tem pa tudi ustanavljanje lastnih šol vseh stopenj ter študentskih domov. Prav posebej moramo

pospeševati katoliške mladinske organizacije, kot so skavti in druge.

Katoliška društva izobražencev morajo biti bolj tvorno navzoča v naši javnosti. V boju za resnično demokracijo moramo prodreti v medijski prostor, da se že enkrat zvedri to zatohlo ozračje enoumja, ki onemogoča razvoj kritičnega čuta pri ljudeh in vse preveč vpliva na njihove odločitve. Posebno skrb moramo posvečati dobrodelni dejavnosti v okviru Karitas in drugih podobnih ustanov. Kot doslej moramo skrbeti za našo kulturno dediščino in jo kot znamenje vere naših prednikov podajati prihodnjim rodovom. Končno moramo vložiti vse svoje napore v utrjevanje in razcvet slovenske družine, ki naj v zvestobi in veselju sprejema življenje in ga podaja naprej, družine, ki otroke vzgaja v veri in krščanskih vrednotah. Vse to v sproščenem sodelovanju z vsemi ljudmi plemenitih namenov, za večji blagor naroda in države.

Pogoj za naše neovirano delovanje je pravna država in resnična svoboda. Ta nam bo zagotovljena, če bo država zares laična, se pravi, brez lastne ideologije, država, ki ne bo vsiljevala nobene določene kulture ali subkulture in se ne bo istovetila z nobeno stranko.

V tem okviru hočemo delovati slovenski kristjani z vsemi ljudmi dobre volje, odprti za vse pristne vrednote naše družbe. Kdor koli jih priznava in se zanje zavzema, je naš zaveznik in skupaj z njim lahko gradimo boljši svet. Pri tej nalogi je kristjan še posebej motiviran. Ve namreč, da je vsaka pristna vrednota odsev večne resnice, večne pravičnosti, večne lepote, ki si je v Jezusu Kristusu privzela človeški obraz in srce in jo zato lahko ljubi in se zanj zavzema z vsem srcem.

*Klavdija Kamin pri krstu
v slovenski kapeli
sv. Jožefa v Merlebachu*

Saj si krščen

Pred leti sem bil z neko skupino na romanju v Rimu. Ker smo si v kratkem času hoteli ogledati veliko stvari, smo morali napraviti kar precej pešpoti. V skupini je bil tudi mlajši oče s svojo osemletno hčerko. Začel ga je žuliti čevelj in je najprej nejevoljno stokal, potem pa še nekoliko pogodrnjal. Tedaj mu je hčerka z vso otroško resnostjo rekla: "Ata, saj si vendar krščen in lahko tudi kaj potrpiš!" Zelo sem se začudil nad veliko modrostjo tega dekletca. Enako tudi drugi.

Razveselili smo se pristrčnega krščanskega pričevanja, ki je privrelo iz čistega, neoskrunjenega srca. Otrok doživlja vero po otroško in zna biti v njej veliko bolj dosleden kot odrasli.

Besede male kristjanke mi vedno živo zazvenijo, ko slišim o tistih, ki prihajajo v župnišča s svojimi prošnjami ali se sam srečujem z njimi in govorijo nekako takole: "Gospod, prišel sem po tisto spričevalo ..., no, saj veste ..., da sem krščen. Potrebujem ga, ker se mislim cerkveno poročiti." Ali pa: "Rad bi tisti papir za botra. Veste, saj s Cerkvijo res nimam nič, ampak krščen pa sem. To piše tudi v vaših knjigah." In kako šele domačega duhovnika presune, ko prejme pismo iz tujine: "Sporočamo vam, da je ta in ta oseba nepreklicno izstopila iz katoliške Cerkve." Vzrok ni naveden, vendar vsak ve, da se je nekdo spet izognil plačilu cerkvenega davka.

Seveda, vse ostane zapisano v župnijskih knjigah: datum krsta, obhajila, veroučne ocene, datum birme in cerkvene poroke, vsi podatki o človeku, ki je s krstom neizbrisno postal kristjan. Tudi njegov javni izstop iz vernega občestva. Vendar to še zdaleč ni vse o njem. Ob zapisih v župnijskih knjigah je najprej jasno, da so to le naši človeški podatki, ki jih je treba imeti zaradi zunanjega reda v Cerkvi. Kaj pa piše v božjih knjigah?

O teh zapisih ne moremo vedeti veliko in nam ostajajo skriti do večnosti.

Brez koristi je torej soditi z navidezno gotovostjo o ljudeh in njihovi notranji veri. Vendar je prav tako mogoče dokaj verodostojno sklepati iz življenja in zadržanja ljudi do verske prakse o njihovem odnosu do Cerkve in cerkvenega življenja. Najprej se to pokaže prav v zvezi z odnosom do zakramentov. Posebne naloge odraslih vernikov, ki jih naroča cerkvena praksa ob prejemanju zakramentov uvajanja v krščansko življenje, so danes postale mnogim odraslim kristjanom po vsebini zelo odtujene. Ne razumejo več njihove duhovne vsebine in mislijo, da je dovolj, če si zapisan v cerkvenih knjigah. Njihov osebni problem, ki ga seveda ne spoznajo, je v tem, da se s temi vprašanji nikoli niso srečali osebno. Ni torej čudno, če pridejo po nek papir v župnišče, in jim pri tem sploh ne pride na misel, da mora biti za potrdilom, ki ga izda župnijski urad, predvsem življenje po veri.

Vere mnogi ne doživljajo tako, kot je to preprosto izrazila mala deklica na omenjeni božji poti, da bi videli povezavo med življenjem in verovanjem v Boga. Molijo po svoje, živijo pa drugače. Duhovniki z vsem svojim oznanjevalnim ognjem mnogim sploh ne morejo več prinesiti ne oznanila ne spodbude, ker krščeni ljudje ne pridejo k dogodkom vere z osebnim iskanjem Boga in božje resnice. Cerkev samo še 'uporabljajo' za izdajanje nekih papirjev, ki to zna zaračunati.

S svetim prepričanjem zato lahko zatrdim, da se je pri mnogih krščenih sveti krst spremenil iz vključitve v živo Kristusovo Cerkev, iz sprejetja milostnih darov Svetega Duha, iz odrešilnega dogajanja, ki ga je Bog začel v nas, v papirnati krst, v potrdilo z nekaj datumi in podatki o osebi. In na ta papir se sklicujemo, z njim ob različnih priložnostih mahamo sebi in drugim pred nosom in pred duhovniki uveljavljamo namišljene pravice. Kje pa je ostal dar vere? Vere v živega Boga! Kje je ljubezen do Kristusa in Cerkve? Kdaj in kje so odšle v pozabo Jezusove besede: "Ljubi Gospoda svojega Boga z vsem srcem in bližnjega kakor samega sebe?" Kje se je izgubil naš pogled, da ne strmi več s svetim upanjem v večno življenje?

Kristjana bi morala v vsak nov dan pospremiti kratka meditacija z vsebino: krščen sem, da po veri živim.

David Taljat

Drugorazrednost

“Biti katoličan v samostojni Sloveniji je bistveno bolj obremenjujoče kot v nekdanji državi. Naša drugorazrednost se v bistvu ni spremenila. Takrat nas vsaj uradno niso smeli žaliti. Danes lahko to v neomejenem obsegu počne vsak ... Danes si lahko v Sloveniji še tako devianten, pripadnik najbolj obrobnih družbenih skupin, pa je vse v redu, le katoličan ne smeš biti.”

Stane Granda, zgodovinar

Brez dobre diagnoze ni uspešnega zdravljenja, ponavljajo zdravniki. A kar velja za posameznika, velja v večini primerov tudi za narod in družbo. Toda niti posameznik niti skupnost oziroma njeni voditelji ali vodilni razred ne slišijo radi, da gre v družbi kaj narobe, saj so v največji meri za to krivi prav vodilni. Če so komunisti svoje kritike spravili pod rušo, na Goli otok ali jih proti koncu medijsko uničili, pa veljajo v demokraciji, na srečo, drugačna pravila. Ena osnovnih značilnosti demokracije je pač to, da državljani gledajo oblastem pod prste in od njih zahtevajo račune. Oblastniki so za svoja dejanja odgovorni in lahko tudi letijo: Nixona je spodnesla laž, Clinton je bil v težavah zaradi morale ... V demokraciji je pač skupna blaginja pred interesi oblastne elite, človekove pravice in pravo nad samovoljo oblastnikov ...

Vse to v teoriji poznamo tudi Slovenci zadnjih deset let. A kaj, ko ostaja vse to največkrat le teorija, čeprav je tudi velika želja, da ta teorija postane tudi način življenja in obnašanja v naši družbi. Na Brezjah je nadškof dr. Rode za veliki šmaren spregovoril o viziji slovenske prihodnosti, ki nujno vključuje tudi demokratične vrednote. Toda kako graditi, če ne vemo, kje smo? Boš kaj trdnega postavil na močvirju? Neizogibno je moral opozoriti na nekatere nezdrave pojave, med katerimi so “korupcija, brezobzirno bogatenje enih na račun drugih” ipd., saj mu to velevalo državljanska dolžnost, ljubezen do naroda in vera sama. In nadškof ve, o čem govori, saj je dobro informiran! Pri njem si namreč podajajo kljuko ljudje od

najbolj preprostih prek naših politikov in ekonomistov do mednarodnih veljakov. Toda naj ga pri tem vodijo še tako dobri nameni in resnično poznavanje razmer pri nas, ga bodo mediji že naslednji hip raztrgali. Njegovo upanje, da se da pri nas kaj izboljšati in da demokracija deluje, je upanje proti upanju. Presneto verem

moraš biti in še kako imeti rad človeka in svoj narod, da se nazadnje ob še eni gonji ne umakneš in si rečeš, naj se gre vse skupaj solit!

Med rakave rane naše demokracije sodi tudi “ozračje sovražnosti do Cerkve in do kristjanov, ki ga nekateri vztrajno vzdržujejo”, je še omenil nadškof in pri tem jasno povedal, da gre katoličanom le za laično državo “brez diskriminacij in brez privilegijev”. “V tem okviru hočemo delovati slovenski kristjani z vsemi ljudmi dobre volje, odprti za vse pristne vrednote naše družbe.” Da takšne države še nimamo, na žalost, vedno znova opozarjajo ljudje različnih pogledov in prepričanj, ne le nadškof ali še kak teolog. V pridigi je nadškof citiral zgodovinarja Staneta Grandu, ki zaznava drugorazrednost katoličanov v naši družbi.

“Drugorazrednost,” kaj hujšega! Pri nas smo vendar vsi enakopravni, so že zvečer v en glas trobili mediji, podprti s sociologi in celo varuhom človekovih pravic. Počutil sem se kot v svinčenih letih, ko je ves centralni komite z oprodami, vključno z Milanom Kučanom, zaglal vik in krik, ker je teološki profesor dr. Rode – ja, isti Rode – že takrat protestiral proti ideološkemu apartheidu in si upal zahtevati demokracijo in neideološko, laično državo. Kaj se je od takrat spremenilo za katoličane? Gotovo to, da so po ustavi izenačeni z ateisti, in to ni malo; je velika pridobitev, s katero pa se, sodeč po ozračju, ki vlada pri nas, precejšen del nekdanjega-sedanjega oblastnega razreda ne strinja.

Nadškof je na Brezjah postavil diagnozo in nakazal pot v bolj zdravo in perspektivno družbo. “Kristjan, ki veruje v vstalega Kristusa, se ne bo sprijaznil s tem zlom. Povezal se bo s svojimi brati po veri in z vsemi ljudmi poštenih namenov ter se zavzemal za zmago pravičnosti in resnice, dobrote in ljubezni.”

Drago Ocvirk, CM

Gigant izpod Sv. Višarij dr. Lambert Ehrlich Drobci za portret (2. del)

Napad na Jugoslavijo. Dr. Ehrlich je bil eden od kandidatov za ministra v vladi generala Simovića, potem ko so med bombardiranjem Beograda ubili dr. Kulovca. Preko bana Natlačena je bil celo poklican v Beograd. Namesto v Beograd se je odpravil v Bosno, ker je pričakoval, da se bo beograjska vlada umaknila iz glavnega mesta in poskusila pobegniti. Sam je na tej poti doživel pravo Kalvarijo. Bil je izigran, saj ni imel možnosti, da bi se umaknil na zahod v vladnih letalih. Prebil se je do Boke Kotorske, a tam zaman čakal na obljubljeno britansko podmornico pa se kasneje preko Dalmacije vrnil v Ljubljano.

Dr. Ehrlich je zagovarjal nujnost, da v okupirani Ljubljani ustanovijo podtalno domačo vlado, ki bi v razmerah okupacije povezala Slovence, organizirala samopomoč in pripravljala ustanovitev združene demokratične Slovenije po zavezniški zmagi. Vključevala naj bi vse pomembne slovenske politične sile, tudi KP – kljub dr. Ehrlichovim pomislekom o delovanju KP in njeni predzgodovini ter njenem zlorabljanju predvojnih dogovorov za skupne nastope, ki jih je izkoriščala za pripravljanje revolucionarnega prevzema oblasti. KP bi morala dati učinkovito jamstvo, da se bo držala dogovorjenih ciljev in nalog podtalne narodne vlade. V nasprotnem primeru se bo moralo narodno vodstvo ločiti od njene dejavnosti in se pred njo učinkovito zavarovati. Narodni svet Slovenije, ustanovljen ob napadu na Jugoslavijo, je formalno prevzel oblast nad Slovenijo, njen predsednik dr. Marko Natlačen pa je zavrnil Ehrlichov predlog o podtalni narodni vladi, ker bi to izzvalo zasedbene sile in bi pomenilo zanikanje kontinuitete predvojnega Jugoslavije.

Septembra 1941 je v dr. Ehrlichu dozorela ideja o ustanovitvi zveze držav narodov na področju srednje Evrope in Podonavja. Tako bi nastal samostojen blok, organiziran podobno kot angleški Commonwealth. Unija bi obsegala Poljsko, Ukrajino, Češko, Slovaško, Madžarsko, Romunijo, Slovenijo, Hrvaško, Srbijo,

Bolgarijo, Grčijo in Albanijo, povsem naravna pa bi bila tudi njena zahteva po Trstu. Merila bi 1,200.000 km² in štela preko 100 milijonov ljudi, imela bi izhod na štiri morja, velike plovne reke in kanale, bogate žitne predele, bila bi bogata z rudninami, imela bi razvito industrijo ... Zamisel naj bi temeljila na idejah 19. stoletja – povezava držav, ki so v zgodovini nasprotovale Nemčiji in Franciji pri njihovih ozemeljskih zahtevah do teh narodov.

“Ta unija bi predstavljala blok transverzalne Evrope, ki bi miroljubno in prijateljsko družila evropsko tradicijo Zapada z mistiko ruskega Vzhoda, rešenega boljševiških zablod,” je zapisal dr. Ehrlich.

“Če bi do take unije ne prišlo, bo postalo vprašanje vmesne Evrope in njenih glavnih problemov (germanski imperializem, medsebojna nacionalna trenja, gospodarski problemi Podonavja itd.) tudi po sedanji vojni zgodovinsko nerešeno. S tem pa bi bodoči mir že sam položil v novo Evropo kal nove vojne v prihodnosti. Imejmo pred očmi: dve svetovni vojni sta imeli svoje najmočnejše vzroke na prostoru te transverzalne Evrope.”

Dr. Ehrlich si je to besedilo zamislil kot pomoč slovenskim zastopnikom v Londonu in Ameriki, proti propagandi Avstrije in Italije med zavezniški

za ohranitev njunih predvojnih meja, ki so vključevale tretjino slovenskega ozemlja.

Način mišljenja dr. Ehrlicha v tem času lepo ilustrira tudi spomenica, ki jo je izrekel v takratni okupirani Ljubljani. Njegove besede, iztrgane iz konteksta (zaradi komunistične cenzure), so kasneje uporabili tudi na povojnem sodnem procesu, ki ga je komunistična diktatura uprizorila proti dr. Hacinu, in objavila v dokumentih procesov proti Rožmanu, Roesnerju, Hacinu itd. Tekst gre seveda jemati z veliko rezervo, vseeno pa v njem lahko začutimo značilno globino in širino Ehrlichovega duha. Ne pozabimo, to je bilo obdobje, ko je bila Slovenija pod udarom komunističnega nasilja, za katerega se italijanska okupacijska oblast po načelu "deli in vladaj" ni kaj prida zmenila – tudi sama je bila znotraj dodobra "prestreljena" s komunističnimi agenti.

Slovenci so na novi položaj v Ljubljanski pokrajini gledali kot na manjše zlo, če so ga primerjali s strahotnim preganjanjem na ozemlju, ki so ga takrat zasedli Nemci. Poudaril pa je zlasti mnenje slovenskih juristov, da lahko Italija po mednarodnem pravu izvršuje le začasno državno oblast namesto suverena na osnovi dejanske oblasti in v skladu z vojnim pravom v korist okupatorja in v zaščito prebivalstva na zasedenem ozemlju. Končni pravni položaj slovenskega ozemlja pa se bo uredil šele po sklenitvi miru.

Prve tri mesece je bilo stanje v Ljubljanski pokrajini zadovoljivo. Italijanske civilne in vojaške oblasti so postopale obzirno in človeško, slovensko ljudstvo je uživalo mir. Določeno svobodo je bilo čutiti tudi pri gospodarskem in kulturnem življenju. Aprila 1942 pa so se razmere popolnoma spremenile. Italijanske oblasti so začele obtoževati ves slovenski narod, da s svojo moralno in dejansko podporo pomaga vzdrževati komunistično OF. Slovenski narod se je tako znašel v veliki dilemi: z ene strani ga je stiskalo nasilje OF, proti kateri ga italijanske oblasti niso dovolj štitele, z druge strani pa je bil žrtev brezobzirnih italijanskih represalij. V Prekmurju so pobijali Madžari, Nemci pa so pregnali večino slovenskih izobražencev in duhovnikov.

Predlogi dr. Ehrlicha zahtevajo zagotovitev najnujnejših pogojev za varno in mirno življenje v pokrajini. Pri varnostni službi mora priti do določenega sodelovanja med italijanskimi oblastmi in Slovenci, italijanska oblast mora Slovincem omogočiti možnost samobrambe, slovenski orožniki in stražniki naj dobijo potrebno orožje in sodelujejo pri varnostni službi, ki naj bi bila pod vodstvom bivših višjih slovenskih poli-

Zbrani verniki pri višarski Kraljici Evrope ob romanju "Treh Slovenij"

cijskih organov. Če naj Slovenci uspešno pomagajo pri izkoreninjenju in uničenju komunistične oblasti, ki jo smatra za največje notranje in narodno-kulturno zlo, je potrebno, da italijanske oblasti omogočijo avtonomno varnostno službo v obliki akademske formacije, meščanske straže ali splošne narodne straže po vaseh. Vse naj bodo pod vojaškim nadzorstvom in naj nimajo nobenega fašističnega obeležja. Slovenci bi morali biti, v primerni obliki, pritegnjeni v upravno oblast, odpre naj se tehniška fakulteta, izpraznijo zasedena (od vojske) šolska poslopja, za popoln in miren potek predavanj na univerzi in srednjih šolah bo učinkovito skrbela akademska formacija, za katero se upamo prevzeti odgovornost. Aretirani, konfinirani in internirani Slovenci, ki jih je ta usoda zadela po nedolžnem, naj se takoj vrnejo na svoje domove, da se s tem omili neizmerno gorje tolikih slovenskih družin, takoj naj se preneha s požigi vasi, že požgane naj se po možnosti obnove. Slovenskemu časopisju naj se omogoči večja svoboda, da bo moglo med slovenskim ljudstvom opravljati primerno propagando proti komunizmu. Ustroj in delovanje sedanje kvesture je treba temeljito preurediti po željah slovenskih predstavnikov.

Dr. Ehrlich, ki so ga komunisti razglasili za izdajalca in kolaboracionista, je bil idejni nasprotnik sil Osi. Bil je pristaš zahodnih zaveznikov in londonske jugoslovanske vlade. Italijani so ga označevali kot anglofila, Nemci pa so ga sovražili kot zavedenega Slovenca že iz časov pred I. svetovno vojno in odločnega ter spretnega bojevnika za priključitev Koroške Sloveniji oz. Jugoslaviji.

Mučeniška smrt. Dr. Ehrlich je kot izjemno inteligen ten in tenkočuten človek slutil, kaj se mu pripravlja.

Dva dni pred atentatom so imeli študentje v klubu Straža binkoštni shod. V jezuitski kapeli je dr. Ehrlich govoril o krščanskem daru mučeništva. Bogoslovcem na fakulteti je na zadnjem predavanju pred smrtjo napovedal, da bo naslednjič govoril o mučeništvu.

Ker njegovi nasprotniki niso bili kos njegovim idejam, so ga morali utišati z umorom. In ne samo njega. Dva dni po binkoštih, 26. maja 1942, sta ga na Streliški ulici v Ljubljani okoli 8.15 zjutraj ubila dva morilca VOS. Glavni morilec je bil Franc Štadler-Pepe, ki je umoril tudi dr. Natlačena.

Tako kot vedno je zjutraj dr. Ehrlich maševal v kapeli Cirilovega akademskega doma. Kasneje se je v spremstvu Viktorja Rojica, študenta prava, ki mu je ministerjal, odpravil proti stolnemu župnišču, kjer je stanoval. Oblečen je bil v svojo znano staro pelerino. Dr. Žebot je bil sicer njegov običajni spremljevalec in po mnogih znamenjih so vosovci očitno načrtovali tudi njegov umor – prve objave OF so namreč navajale kot žrtev tudi dr. Žebota. Strel nad desnim očesom je bil za dr. Ehrlicha usoden. Umor naj bi zaukazal sam Kardelj. Morilca sta pobegnila v za to posebej pripravljenem avtomobilu.

Po 10 letih svobodne in samostojne Slovenije vemo o okoliščinah umora dr. Ehrlicha le malo več, kot so vedeli pred 60 leti kljub raznim parlamentarnim komisijam, ki niso uspеле med drugim zaslišati še vedno žive in zdrave vodje VOS-a Zdenke Kidrič. Kidričeva je bila rojena leta 1909, marca 1942 pa naj bi bila aretirana. Znano je, da je dr. Ehrlich nekoč celo uspešno posredoval za njenega bodočega moža Borisa Kidriča, ki je bil zaprt v zaporu na Dunaju.

Naključna žrtev. Viktor Rojic se je rodil 26. septembra 1908 v Zaloščah, gimnazijo pa je končal v jezuitski gimnaziji v Travniku. Zaradi slabega zdravja je izstopil iz jezuitskega reda. Ves se je posvetil študiju prava in na binkoštno soboto opravil drugi državni izpit. Po vojni so ga v znani boljševistični maniri laži grdo sramotili,

ga imenovali za osebnega tajnika in sodelavca, bil naj bi celo osebni stražar, pri sebi pa je "od orožja" imel le rožni venec. Ob ustreljenih se je takoj zbrala množica ljudi, bogoslovcev in služkinj. Duhovnik jima je takoj podelil poslednje maziljenje, ljudje pa so molili rožni venec. Pogreb so opravili v nedeljo, 31. maja 1942, popoldne. Zbralo se je več kot deset tisoč ljudi, razdeljenih je bilo preko 8.000 spominskih podob. Pokopal ju je generalni vikar dr. Ignacij Nadrah, ker je bil škof in dr. Ehrlichov koroški rojak dr. Gregorij Rožman prav takrat v Vatikanu. V pogrebem govoru, ki ga je začel z *Ecce quomodo moritur iustus ...*, je med drugim omenil, "... da naj polovica Ljubljane, še več, morda dve tretjini govorita, da je bila smrt obeh za služena kazen, krivda pa je bila, da sta svojo vero javno spoznavala in šla zanjo celo v boj in se neustrašno postavila nasproti tistim, ki hočejo krščanstvo, in to ne samo katoliško, ampak vsak spomin na Kristusa, spraviš s sveta. To je bilo nedopustno hudodelstvo, vredno smrti ... Krščanstvo in komunizem sta dva nespravljiva sovražnika. Če zmaga krščanstvo, mora izginiti komunizem, če zmaga komunizem, bo njegova zmaga konec krščanstva. Tega se je profesor Ehrlich živo zavedal, zato je napovedal komunizmu neizprosni boj, ki ga je bojeval z občudovanja vrednim pogumom. To je bilo hudodelstvo: in zato je moral umreti."

Barbarstvo in sovraštvo pa se nista končala v grobu. V začetku leta 1946 so po pričevanju očividca z žganjem opiti nemški vojni ujetniki morali izkopati žrtve komunističnih morilcev dr. Ehrlicha, dr. Natlačena in Župca, naložili trupla na kamion, jih odpeljali nekam proti Postojni in jih vrgli v neznano brezno. Istega leta za veliko noč je novi generalni vikar in kasnejši škof ter nadškof in upajmo kmalu novi slovenski svetnik Anton Vovk v tistem ozračju totalitarnega nasilja pokazal izredno mero pokončnosti in poguma, ko je v slavnostni pridigi o Kristusovem grobu obsodil to barbarstvo: "V vseh časih so bili grobovi rajnih in pokopališča kraj spoštovanja in ne-

dotakljivosti. Le včasih se je zgodilo, da so divje hijene vdrle na pokopališče in razkopale ter oskrunile grobove ...”

Osebnost prof. dr. Lamberta Ehrlicha. Na kratko bi ga lahko označili kot človeka nasprotij. Znani slovenski politik dr. Alojzij Kuhar, brat Lovra Kuharja-Prežihovega Voranca, ki mu je bil dr. Ehrlich v veliki meri učitelj, je izjavil, da je bil dr. Ehrlich svetniški lik. Kot mnogi svetniki pa je imel tudi on določene lastnosti, ki niso bile vsem po godu. Bil je psiholog, ki je dobro poznal ljudi, pozoren opazovalec in poznavalec svojega časa, vedno v neposrednem stiku z življenjem, odprt do vseh modernih tokov življenja, po drugi strani pa mislec-mistik, molilec križevega pota, rožnega venca, romanj, molitve pred tabernakljem, občudovalec sv. Ignacija Loyolskega, človek dejanj, na prvi pogled preveč resen, vendar pa je znal biti otroško preprost, urejen, olikan, skromen in ponižen. Z nastopom, ki je vedno vzbujal spoštovanje, je bil po eni strani skrajno popustljiv, po drugi pa trdno neomajen, odprt do drugače mislečih.

Bil je goreč duhovnik, človek velike osebne skromnosti, katerega zaščitni znak je bila njegova oguljena pelevina, ki je bila njegovo zadnje oblačilo, apostol karitativne ljubezni, ki se je kazala tako v njegovi misijonski dejavnosti kot v veliki skrbi za uboge, med katere je dobesedno razdelil vse svoje imetje, dober in priljubljen univerzitetni profesor, voditelj študentov.

(Konec povzetka predavanja na romanju “Treh Slovenij” na Sv. Višarjah)

Dr. Andrej Vovko

Nekaj osnovne uporabljeni literature:

(Uredništvo), Ehrlich Lambert, Slovenski biografski leksikon, I. zvezek, Ljubljana 1925, str. 150–151.

K-n (dr. Anton Kacin), Ehrlich Lambert, Primorski slovenski biografski leksikon, 4. snopič, Goriška Mohorjeva družba, Gorica 1977, str. 329–330.

Rudolf Čuješ (urednik), Dr. Lambert Ehrlich, Stražar naših svetinj, Gradivo za življenjepis, Research Centre for Slovenian Culture, Antigoneish, Nova Scotia, (Kanada), 1992, 332 str.

Dr. Filip Žakelj, Dr. Lambert Ehrlich, V spomin 20-letnice mučeniške smrti slovenskega duhovnika, Zbornik-Koledar Svobodne Slovenije, Buenos Aires 1962, str. 152–158.

Dr. Ciril Žebot, Neminljiva Slovenija, Magellan, Ljubljana, (v sodelovanju z Družbo sv. Mohorja v Celovcu) 1990, 501 str.

Anton Pust, Zdravko Reven, Božidar Slapšak (uredniki), Lambert Ehrlich, Palme mučeništva, Mohorjeva družba Celje, 1995 (druga, dopolnjena izdaja), str. 40–42.

Veliko novih podatkov in ocen bo prinesel zbornik prispevkov s simpozija o dr. Lambertu Ehrlichu, ki ga je od 4. do 6. septembra 2001 izvedla Slovenska teološka akademija v Rimu in bo predvidoma izšel v maju 2002 za 60-letnico njegovega umora.

Slovenska skupnost v Chilleurs aux Bois

V avgustu so cene življenjskih potrebščin kljub številnim podražitvam v povprečju ostale nespremenjene, trdijo na državne statističnem uradu. V prvih osmih mesecih so se cene dvignile za 5,1 odstotek, inflacija na letni ravni pa je sedaj 8,5-odstotna.

Po statističnih podatkih Statističnega urada RS se je odstotek prebivalcev Slovenije leta 2000 povečal le za dobro desetino odstotka. Naravni prirast je še vedno negativen, čeprav manj kot zadnja leta. Povprečna starost prebivalstva se je povečala in znaša 39 let, najštevilčnejša starostna skupina pa je 44 let. Povečalo se je tudi pričakovano trajanje življenja ob rojstvu.

Vodje pogajalskih ekip luksemburške skupine kandidatov za članstvo v EU so na srečanju v Portorožu izrazili pričakovanje, da bo v drugi polovici leta na

(Graz) Mlin na Muri, ki še vedno obratuje. Pred njim vedno nasmejana Katja Jantelj.

pristopnih pogajanjih rešena glavnina odprtih pogajalskih vprašanj. Slovenija, Poljska, Češka, Madžarska, Estonija in Ciper so enotne tudi v pričakovanju, da bodo pred iztekom 2002 ne le končale pristopna pogajanja, temveč decembra 2002 ob vrhunskem zasedanju EU v Kopenhavnu podpisale pristopne pogodbe.

Mednarodni mejni prehod Obrežje bo skupaj s svojim zaledjem v prihodnjem letu veliko gradbišče. Vzporedno bodo namreč rastle objekti novega mednarodnega prehoda in gospodarske ploščadi, potrebni do vzpostavitve schengenskega mejnega režima. Ta naj bi obveljal na začetku leta 2003, ko bo Obrežje postalo vzorčni primer za vse mejne prehode na južni meji. Na površini okrog 40 hektarov bodo morali biti nared vsi objekti, potrebni mejnim službam od carine in veterine do policije ter seveda spremljajoči objekti gospodarskih dejavnosti. Tu bo zaposlenih najmanj 400 oseb, le na Obrežju pa bodo ob vstopu oz. izstopu iz države mogoči tudi pregledi živine.

Slovenski izseljenski novinarji iz tujine so se v Ljubljani udeležili petdnevnega seminarja, s katerim jih je slovenska vlada preko svojega urada za informiranje poskusila iz prve roke seznaniti z aktualnimi dogodki in pogledi njihove matične domovine. Prišli so novinarji iz celega sveta – najmočnejši sta bili ar-

gentinska in ameriška delegacija, zanemarljivo pa tudi ni bilo število novinarjev iz Avstralije in Evrope.

Ljubljanski javni prevoz praznuje stoletnico. Šestega septembra 1901 je po ljubljanskih ulicah prvič zapeljal tramvaj, leta kasneje mu je sledil še trolejbus, danes po našem glavnem mestu vozijo le avtobusi. Današnja Ljubljana je priča prometni krizi, vse preveč pločevine je na cestah, vse preveč hude krvi ob konicah, ko se promet ne premakne ne naprej ne nazaj. Toda ljubljanski avtobusi zagotovo niso tisto, kar bi prometno krizo omililo. Ne le da ne izpolnjujejo standardov, ki jih potniki pričakujejo, tehnično so zastareli, v prometu preokorni in s tem prepočasni. Tudi ekološko ne pomenijo najpametnejše rešitve, zato je toliko bolj dobrodošla zamisel, da bi naše glavno mesto po vzoru svetovnih mest ponovno uvedlo mestno električno železnico.

8. septembra so v Solkanu in Novi Gorici pripravili osrednje slovesnosti ob občinskem prazniku in tisočletnici prve omembe Solkana in Gorice v pisnih virih. Pred občinsko stavbo so v spomin odkrili posebno spominsko obeležje v obliki odprte knjige iz kraškega kamna kot pomnik in simbol povezovanja obeh Goric, na Srebrničevem trgu (placu) pa so slovesno odkrili prenovljen vodnjak.

(Bruselj) Slovenski duhovniki pred katedralo ob srečanju letnika pri sošolcu Lojzetu Rajku

V Lipici, oazi sredi Krasa, so letos zadovoljni z obiskom. Število nočitev se je povečalo za 24 odstotkov, največ na račun tujih gostov, saj jih je bilo tri tisoč več kot lani. Skupaj so imeli do konca julija letos 15500 nočitev. Med tistimi, ki nekaj dni preživijo v Lipici, je največ Italijanov, kar 39 odstotkov. Kobilarno si je letos ogledalo kar 60 tisoč turistov. V lipiški čredi je 293 čistokrvnih lipicanskih konj, samo letos se je čreda povečala za 33 žrebičkov.

*

Slovenska nogometna reprezentanca je znova prenetila s svojimi rezultati. V Ljubljani je z 2:1 premagala ekipo Rusije, ki vodi v kvalifikacijski skupini in v Beogradu igrala neodločeno 1:1 s favoriziranimi nogometaši Jugoslavije. Tako sedaj, po predzadnjem krogu, zasedajo drugo mesto, ki jih še vodi v kvalifikacije za uvrstitev na svetovno nogometno prvenstvo. Nekaj povsem drugega pa so na evropskem košarkarskem prvenstvu v Turčiji prikazali naši košarkarji, ki so se poslovili že po prvih treh tekmah in neslavno zapustili prvenstvo. Vsekakor je ekipa dobrih in svetovno znanih posameznikov dosegla velik neuspeh.

*

V slovenskem papeškem zavodu v Rimu se je končal simpozij o osebnosti dr. Lamberta Ehrlicha. Predavatelji so se zadnji dan dotaknili vprašanja

akademskega kluba Straža, ki ga je ustanovil in vodil dr. Ehrlich in njegovega delovanja med vojno. Beseda je tekla o Ehrlichovi zamisli samostojne slovenske države, o sami likvidaciji in o Ehrlichovi podobi v povojnem zgodovinopisju. Simpozij o tem velikem sinu slovenskega naroda je bil še toliko pomembnejši, ker se bo kmalu začel škofijski del postopka za razglasitev za blaženega. To je tudi vzrok, da so organizatorji tokratno znanstveno srečanje namenili njemu.

*

Glasovanje za Vikendov gong popularnosti (poslušalci glasujejo za najboljšega radijskega voditelja) za sezono 2000/2001 je uradno končano. Na lestvici za radijski gong letos slavi voditelj Radia Ognjišče Jure Sešek, znan predvsem po oddaji Sobotna iskrica. Prejel je 11 tisoč 121 glasov, kar je 4 tisoč 500 glasov več, kot jih je prejel drugouvrščeni Marko Modrej.

*

Koliko starejših občanov čaka na prosto posteljo v domu upokojencev, je težko ugotoviti, saj jih večina prav zaradi hude prostorske stiske pošilja vloge kar na vseh pet domov, ki so v okolici glavnega mesta. Prednost pa imajo ponavadi prosilci, ki živijo v bližini katerega izmed domov, in hudo bolni starostniki. Prav zato je čedalje večja potreba po negovalni bolnišnici, v kateri bi bivali hudi bolniki, v domovih za ostarele pa bi dobili prostor drugi starostniki. Mestna občina Ljubljana

(Essen – Köln) Binkoštno srečanje je veselo srečanje rojakov.

Škof A. Uran in župnik Cikanek na Tower Bridgeu v Londonu

že skoraj tri leta obljublja nov dom v Novih Fužinah, toda zaradi težav s pridobivanjem zemljišč in potrebnih dovoljenj ga še niso začeli niti graditi, čeprav bi se bili morali po načrtih upokojenci vanj vseliti že sredi lanskega leta.

*

Pri Zvezi potrošnikov Slovenije so junija letos začeli s serijo preizkusov varnosti živil. Analize izbranih živil so pokazale, da živila ne vsebujejo prevelikih količin škodljivih snovi. Preverili so vsebnost škodljivih snovi v 21 vzorcih živil, in sicer v osmih vzorcih pasteriziranega mleka, štirih vzorcih pasterizirane sladke smetane in devetih vzorcih predpripravljenega mletega mesa. Analize, ki so jih opravili na oddelku za prehrano Inštituta za varstvo okolja, so pokazale, da omenjena živila skladno z veljavno zakonodajo ne vsebujejo prevelikih količin škodljivih snovi.

*

Tatvine goriva predstavljajo za Petrol, ki ima v lasti 281 bencinskih servisov, vse večji problem, zato so najeli zasebnega detektiva. Njegova naloga je, da izsledi tatu in ga obišče doma. Če oseba ne plača računa, zadevo predajo policiji, ki ukrepa dalje. Stanje pa rešujejo tudi s poostrenim video nadzorom.

(Essen) Mladostni pozdrav Sloveniji za 10. obletnico

Tatvine goriv so najverjetneje povezane tudi z rastjo cen, ki za nekatere predstavljajo očitno prevelik strošek. Največ tatov je med mladimi.

*

Mednarodna organizacija za migracije, ki med drugim zbira tudi zahtevke iz Slovenije, je doslej prejela dobrih 12.000 zahtevkov iz Slovenije. Gre za zahtevke za odškodnino za zaporniško ali prisilno delo, osebne poškodbe ter izgubo premoženja, ki so jo žrtve utrpeli pod nacističnim režimom ob neposredni udeležbi nemških podjetij. V primeru, da je vlagatelj zahtevka umrl med postopkom, lahko njegovi dediči uveljavljajo svoje pravice šest mesecev po smrti vlagatelja. Nemški zakon sicer izključuje vojne ujetnike ter sorodnike žrtev in dediče žrtev, ki so umrle pred 16. februarjem 1999.

*

Od meseca septembra naprej lahko policisti storilcem prekrškov namesto vložitve predloga za uvedbo postopka o prekršku ali namesto izreka denarne kazni na mestu prekrška izrekli tudi opozorila. Institut opozorila bodo lahko policisti "uporabili" v primerih, ko bo storjeni prekršek neznatnega pomena in kadar bodo ocenili, da je glede na pomen dejanja opozorilo "prekrškarja" zadosten ukrep.

Za uvedbo "opozoril" so se policisti odločili, ker so ugotovili, da je potrebno med sankcijo, ki jo izreka policist, in med kršiteljevim ravnanjem uvesti še neko vmesno varovalko, ki bo ugodila tako kršitelju kot tudi zakonu. K temu jih je navedlo tudi dejstvo, da je samo v lanskem letu 43.000 prekrškov zastaralo.

A N G L I J A

LONDON

V poletnih mesecih smo imeli redno slovenske svete maše ob delavnikih, nedeljah in praznikih v kapeli Našega doma v Londonu. Gostje Doma so se jih ponavadi radi udeleževali in pogostokrat tudi prosili za urnik sv. maš, ki so ga lahko prilagodili času njihovih opravkov v mestu. Takim željam je v poletnem času lahko ustreči, ker je spored bogoslužja zaradi manjšega povpraševanja slovenske skupnosti v Angliji povsem fleksibilen. Letos smo imeli med stanovalci doma kar nekaj dijakov in dijakinj mariborske škofijske gimnazije. Sicer pa so bili naši gostje ljudje prav različnih nazorov in poklicev. Poleg že v prejšnji številki NL navedenih nekaterih častnih gostov Našega doma naj tokrat omenimo tudi dr. Jožefa Magdiča, znanega slovenskega nevropsihiatra, in prof. dr. Metoda Benedika, sošolca našega župnika S. Cikaneka in sedaj že dolgoletnega profesorja za zgodovino Cerkve na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Dr. Magdič je bival v Našem domu študijsko kar dobra dva tedna, nato pa se je še za en teden udeležil mednarodnega simpozija s področja psihiatrije v Cambridgu. Prof. dr. Benedik pa se je v času bivanja v Londonu od bližje ogledoval nekatere angleške zgodovinske znamenitosti.

Škof Uran s sodelavci slovenskega doma in katoliške misije v Londonu

VABILO NA SLOVENSKI MISIJSKI DAN V BEDFORDU

v soboto, 20. oktobra ob 4. uri popoldne

Vse rojake in druge prijatelje slovenskih misijonov ter naših misijonarjev lepo vabimo na vsakoletni slovenski misijski dan v Bedfordu, ki bo letos v soboto, 20. oktobra. Naš misijski dan bomo pričeli s sveto mašo ob 4. uri popoldne v župnijski cerkvi sv. Križa ("The Holy Cross"), 355 Goldington Road. Po sv. maši se bomo zbrali v župnijski dvorani k pogostitvi z misijonsko tombolo in srečelovom.

Iskreno in prisrčno vabljeni!

Gabrijela in pripravjalni odbor

Z mesecem septembrom smo v kapeli Našega doma pričeli z rednim slovenskim bogoslužjem za v Londonu in njegovi okolici živeče Slovence na vsako drugo nedeljo v mesecu ob petih popoldne. Ta spored slovenskih maš velja za londonske Slovence čez vse leto z izjemo julija in avgusta. Letos pa bo ta izjema tudi v mesecu oktobru. Zaradi župnikove nujne odsotnosti na drugo nedeljo v mesecu oktobru (v nedeljo 14. oktobra) ne bo običajne slovenske maše v kapeli Našega doma v Londonu. So pa zato vsi slovenski rojaki iz Anglije in Walesa še bolj prisrčno vabljeni na slovenski misijski dan v Bedfordu, ki bo letos v soboto, 20. oktobra, s sveto mašo ob štirih popoldne v cerkvi sv. Križa na Goldington Road (glejte objavljeno vabilo v tej št. NL!).

JOŽICA REHBERGER (roj. PAVEL) je odšla v večnost

Naša dobra, globoko verna, nadvse zvesta in zavedna Slovenka v Angliji, Jožica Rehberger, roj. Pavel, iz Bedforda je po dolgem (skoraj 5-letnem) trpljenju odšla v večnost v torek, 7. avgusta. Od nje smo se poslovili s slovensko sveto mašo zadušnico v sredo, 22. avgusta, v cerkvi sv. Jožefa v Bedfordu in jo nato pospremili na bedfordsko pokopališče, kjer smo njeno krsto položili v grob ob njenem pokojnem možu Jožetu. Sveto mašo za pokojno Jožico je daroval in vodil pogrebni obred naš slovenski župnik Stane Cikaneč, ki je imel tako pri maši kot tudi ob grobu pomenljiv in slovensko čuteč nagovor.

Jožica je bila iz zelo verne in slovensko nadvse zavedne družine in rodovine. Naj samo omenimo njenega strica, maminega brata Marka Kranjca, ki je bil zelo znan in izredno nadarjen duhovnik ter obenem predvojni narodni poslanec za mesto Maribor. Pri njem je Jožica po smrti svoje mame tudi nekaj časa živela v Ljubljani. Njen drugi stric, Gustek Pavel, je bil celo pesnik in pisatelj. Bil je odličen prevajalec za

madžarski jezik. Tako dober je bil v svojem prevajalskem delu, da je dobil spomeniško obeležje v Sloveniji in na Madžarskem. Tudi pevski zbor in ulica sta poimenovana po Gusteku Pavlu. Jožičini teti sta bili redovnici, šolski sestri reda frančiškank Brezmadežnega spočetja. To sta bili pokojni sestri Avgušтина in Ladislava Pavel. Tudi pri njima je Jožica živela po smrti svoje mame. In navsezadnje je tudi Jožičina še živeča rodna sestra Rezika postala redovnica istega reda kot že prej omenjeni teti, z redovnim imenom sestra Avreljija.

Pa pustimo, naj o svoji tako ljubeči in ljubljeni mami spregovori njena hčerka Elica, kakor je v angleškem jeziku o njej pripovedovala številnim navzočim sorodnikom, prijateljem in znancem pri maši zadušnici. Besedilo povzemamo po prevodu.

“Mami je bila rojena v Potrni pri Radgoni 7. marca 1921. Bila je najstarejša od petih otrok. Mama ji je umrla, ko ji je bilo komaj 13 let. Za nekaj let je morala v družini prevzeti vlogo matere, nato pa je skupaj s svojo mlajšo sestro, ki je pozneje postala redovnica, odšla v vzgojo k tetam, ki so bile nune v nekem samostanu v Sloveniji.

Mami je hodila v gospodinjsko šolo na učiteljišču v Ljubljani, vse dokler ni izbruhnila vojna. Med vojno je v Ljubljani vodila kuhinjo za begunce. Leta 1945, ko so komunisti prišli na oblast, je sama postala begunka v Spittalu v Avstriji, kjer je tudi poučevala. Leta 1947 se ji je ponudila priložnost za delo v Angliji, katero je izkoristila. Začela je kot hišna pomočnica v Londonu. Tam je na sveti večer 1949 srečala mojega očeta. Poročila sta se 1951 in se nastanila v Bedfordu.

Mami je bila izredno ljubezniva, blaga, topla in ljubeča duša, ki je ljubila mir in spokojnost. Bila je tudi izredno dobrega srca in se je razdajala bolnim in trpečim. Nič ni bilo zanjo pretežko. Imela je pač zlato srce.

Njena življenjska pot pa ni bila lahka. Nosila je mnogo križev. S svojim srcem in dušo je bila vedno v svoji ljubljeni domovini Sloveniji. Slovensko kulturo je vzdrževala v svoji družini in v slovenski skupnosti. V Bedfordu je nekaj let celo poučevala slovenski jezik. Nikoli se ni vrnila v Slovenijo, čeprav si je to želela. Resnično pa se je veselila vsakega obiska Slovencev tam, posebno ko so ji od tam prinašali še sveže novice.

Ob grobu slovo od pokojne Jožice Rehberger, rojene Pavel

Pokojna Jožica Rehberger

Veselite se doma tudi med Slovenci v Angliji

Mami je bila globoko verna. Njena vera je bilo kakor sidro, ki se ga je oklepala skozi življenjske preizkušnje in trpljenje. Nikoli se ni pritoževala, ko je trpela. Nikogar ni marala vznemirjati in je bila za vsako uslugo hvaležna.

Pred približno petimi leti se je začela njena bolezen (zmedenost – zaradi postopnega izgubljanja spomina) slabšati in je postalo nemogoče, da bi ostala doma. Odločili smo se, da ji preskrbimo dom z zdravstveno oskrbo in nego. Tak dom smo našli v bližini našega doma v Bedfordu, tj. Dom počitka sv. Marjete. Tam je bila mami deležna potrebne nege in pozornosti osebja. Bila je tudi tedensko duhovno oskrbovana z zakramenti z bližnje župnije Sv. Križ.

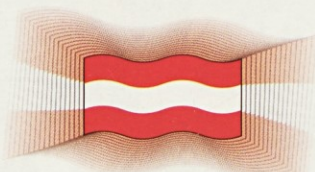
Njeno trpljenje je sedaj minilo. Zelo jo bomo pogrešali. Bila je resnično izredna, edinstvena, obdarjena in izjemna oseba.

Mami, hvala ti milijonkrat!"

Elica Rehberger

Hčerkam in vnukom pokojne Jožice ter njenim sorodnikom in prijateljem v Angliji, Sloveniji in drugod slovenski župnik v imenu slovenske katoliške misije in slovenske katoliške skupnosti v Veliki Britaniji izreka iskreno sožalje in zagotavlja molitve za pokojno, ki smo jo vsi visoko cenili, spoštovali in imeli radi. Naj se po truda polnem življenju spočije v Bogu in uživa mir in veselje v družbi svetih.

S. Cikanek, žpk

A V S T R I J A

LINZ

Drugo nedeljo v maju praznujejo v Avstriji materinski dan. Tudi v našem slovenskem centru se na ta

dan še posebej spomnimo naših mater.

Pam Brown pravi:

"Vsaka mati, pa četudi so njeni otroci še tako srečni, nočni in uspešni v življenju, čuti v svoji duši, v svojem srcu z vsemi tistimi otroki sveta, ki jih je bolezen, epidemije, lakota in vojna kakor listje izbrisalo iz življenja. S tem da je mati, čuti z usodo vseh nesrečnih otrok, in ji je na neki način hudo, kakor da bi bili to njeni lastni otroci."

Nekaj podobnega bi lahko rekli tudi za naše slovenske matere, ki žive v tujini. Četudi gre njim in njihovim otrokom dobro, hkrati čutijo z vsemi otroki, ki žive v pomanjkanju po vsem svetu. Praznovanje smo zaključili z željo, da bi jih Bog ohranjal še mnogo leta.

19. maja je bila v Ennsu ob Donavi poroka Renate in Thomasa Hausederja. 30. maja pa je bila v kraju Sv. Wolfgang, ki leži ob jezeru, pri sveti birmi Carina. Zakrament svete birme ji je podelil

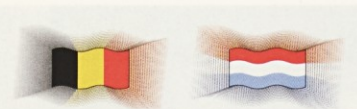
Carina s svojo birmansko botro Renato

Maximilian Aichern, škof iz Linza. Novoporočencema Renati in Thomasu, kakor tudi birmanki Carini želi slovenska skupnost v Linzu veliko sreče in božjega blagoslova v nadaljnjem življenju.

Drugo nedeljo v juliju je obhajala svoj rojstni dan gospa Anica Vrečič. Ob tej priložnosti sta prišla k njej na obisk v Linz njena hčerka Nada in vnuk Kristijan iz Velenja. Spomnili smo se tudi gospoda Ludvika Sadla, ki je obhajal svoj štirideseti rojstni dan. "Kol'kor kapljic, tol'ko let ...!"

(Enns) Poroka Renate in Thomasa. Z njima sta Julija in Jan.

BELGIJA in NIZOZEMSKA

EISDEN

Tukaj skoraj ni Slovenca, ki ne bi zastavil vprašanja: "Ste bili kaj v Sloveniji?" To je kakor nekakšen privilegij ali še bolj neuzakonjena dolžnost, da se radi vračamo v deželo, od koder se je po širnem svetu razsejala slovenska kri.

V tem času sta piknik (po slovensko - veselico) pripravila društvo Naš dom iz Genka in društvo sv. Barbara iz Maasmechelena. Slovenski pevski zbor Slomšek pa je zaradi premajhnega števila razpoložljivih sodelavcev letos svoj piknik odpovedal.

V Bruslju smo nadaljevali z obnavljanjem in urejanjem stavb in prostorov nastajajočega Slovenskega pastoralnega centra. V organizaciji Slovenske karitas je prišla skupinica mladincev, ki so pridno pomagali. Želimo si še več takšnih pobud. Tudi tukajšnji slovenski rojaki iz Limburga pa tudi iz Bruslja nam radi priskočijo na pomoč.

Poseben dogodek je bil 18. julija. V cerkvi sv. Barbare v Eisdnu smo se v ožjem družinskem in prijateljskem krogu **zbrali k praznovanju 90. rojstnega dneva Kosove mame**. Pri zahvalni maši je bilo zbranih okrog 30 ljudi. Nekateri člani zbora Slomšek so dajali pogum vsem ostalim, da smo z lepim ljudskim petjem ustvarili zares domače vzdušje, ki je v srcu naše dobre Ane Kos ostalo v nepozabnem spominu.

Po sveti maši je sledilo domače slavje v prostorih Slovenske katedrale misije.

Veseli smo bili, da so se tega slavja udeležili tudi sorodniki iz Kostanjevice - svakinja Pepca ter njeni hčerki Jožica in Justika z možema Andrejem in Milanom iz Sv. Križa - (Podbočje).

Naša slavljenska Ana Kos je bila rojena v družini Sokolović 18. julija 1911 v Grdanjcih pri Samoboru. Ko je bila stara dve leti, se je družina preselila v Slovenijo na Stari grad, župnija Sveti Križ pri Kostanjevici. Tu je do svojega 25. leta delala na majhni domači kmetiji, še več pa pri premožnejših

Romanje Slovencev v Wimmesmeer na binkoštni ponedeljek

posestnikih. Pozimi so doma izdelovali papirnate rože in šopke.

Njihovi sosodje Juršičevi so živeli v Belgiji. 25-letna Anica je šla za nji-mi v Belgijo, kjer je spoznala mladega rudarja Martina Kosa, s katerim se je leta 1937 poročila. V vasi Leut sta si uredila domačijo. Skrbela sta za hčerki Anico in Reziko. Rezika je potrebovala posebno ljubezen in nego, saj je bila odvisna od pomoči staršev. Po rojstvu je namreč dobila napačno kri in ostala do svoje smrti v 31. letu invalidna.

Babica Ana Kos pravi, da je bila v Belgiji rada. Tukaj si je družina uredila košček Slovenije. V hiši se je vedno govorilo slovensko, prebira-li so slovenske knjige, zlasti Mohorjeve. Ko mož Martin ni več dobro videl, mu je mama Ana brala knjige do poznih ur, včasih celo do druge ure ponoči. Obdelovali so svojo in še dve njivi v najemu. V hlevu pa jim je bilo v veliko veselje – rast in prirastek pujskov, ovc, kokoši, račk in zajčkov. Vrt je bil obdelan tako vzorno, da so ga prihajali občudovat tudi flamski sosodje.

Zahvalna maša v cerkvi sv. Barbare ob 90-letnici "stare mame" Ane Kos. Monika Cverle, v narodni noši, ji je voščila in izročila šopek rož.

V hiši, ob lepem vremenu pa tudi pred hišo, je pogosto odmevala slovenska pesem. Seveda sta redno hodila v cerkev – k flamski maši, še rajši pa k slovenski, kadar je bila v bližnjem Eisdnu.

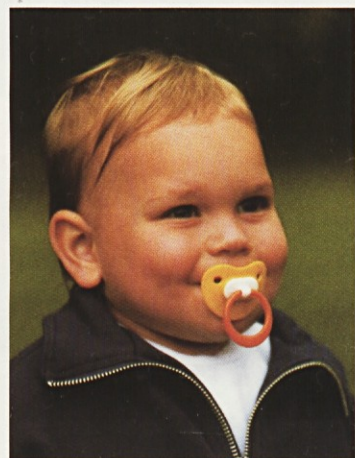
Tudi mož Martin je bil zadnjih 12 let bolan in invaliden zaradi posledic dela v rudniku. Umrl je v svojem 67. letu, ko je bilo mami 60 let. Vse življenje je zanjo značilna preprostost, rahločutnost, potr-

pežljivost, skrbnost, vernost. Pred 21 leti se je preselila v Eisden k hčerki Anici in zetu Edmondu (ki je madžarskega rodu, njegovo srce pa je zelo navdušeno za vse, kar je slovenskega, tudi naš jezik razume in zna marsikaj po naše tudi povedati). Za mamo skrbita z veseljem in veliko ljubeznijo.

Anica je bila učiteljica nizozemskega jezika v bližnji osnovni šoli. Tudi ona je ponosna

Mali belgijski Slovenec Aljaž (Tadej) Kastigar pri krstu v Komendi

Aljaž Kastigar eno leto po krstu

V italijanski cerkvi po slovenski maši vsako drugo nedeljo v mesecu

Slovenka, rojena v Belgiji. Dokler je bilo mogoče, je vodila folklorno skupino v Eisdnju, še sedaj pa skupaj s Poldijem Cverletom z veseljem poučuje slovenščino na večernem tečaju, ki je v prostorih Slovenske katoliške misije.

Zdi se mi, da hvaležnost narekuje tudi tale pripis. Ko sem po smrti msgr. Vinka Žaklja prišel v Belgijo, je bila prostrana dnevna soba v Slovenski misiji prazna. Kosova mama pa je sklenila: "Želim, da naš novi gospod župnik dobi moje

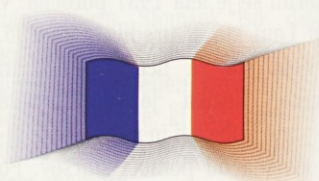
pohištvo, ki je shranjeno v garaži." Zelo smo bili veseli jedilnega kota, omar, naslonjačev in kavča. - Bog Vam povrni, draga Kosova mama za vse, kar ste za svojo družino in za vso našo skupnost naredili dobrega! Pa še kaj let takšnega zdravja in bistrine duha Vam želimo!

Vsi Vaši slovenski in flamski prijatelji, še posebej pa župnik Lojze Rajk!

P. S. Ko sem pred petimi leti prišel v Belgijo, je rekla: "Zdaj se nič ne

bojim umreti, samo da me bo lahko pokopal slovenski duhovnik." Jaz sem pa posebej vesel, kadar jo hčerka Anica kljub njenim letom pripelje k slovenski maši.

Lojze Rajk

F R A N C I J A

PARIZ

Zakrament svetega krsta so prejeli:

17. aprila Lucijen Jan, sin Ivana in Silvije Kodeli, rojene Štraves, iz Ljubljane.

3. junija Thomas Tilen, sin Rafaela-Frncoisa Cimana in Katarine-Ivane, rojene Korošec, iz kraja ENGHIEEN LES BAINS.

15. julija Laura Alexandra, hči Jeana Pierrea HOSSAINEA in

(Pariz) Izlet Slovencev po dolini Loire

Po krstu malega Lucijana (Jana) Kodelija

Barbare, rojene Kastelic iz LOU-VERCOURTA, BAILLEVALA.

Staršem, botru, botri in vsem sorodnikom čestitam, da so podarili po svetem krstu svoje otroke Bogu in Cerkvi. Hvala!

Lucijan Morel 1937-2001

27. aprila 2001 je v bolnici LA GARENNE COLOMBES v 67. letu starosti v Bogu zaspal Lucijan Morel. Rodil se je namreč 13. de-

cembra 1937 na Gornjem Polju pri Kanalu. Njegova zibelka je bila krščansko okolje, saj sta bila starša Jožef Morel in Katarina Zakrajšek verna človeka. Svojim otrokom sta znala vtisniti Jezusa Kristusa v globino njihovih src. Pokojni je prišel v Francijo 1959, in to v Nico. Pozneje se je preselil v okolico Pariza, in sicer v ANTONY, kjer je pridno delal v mizarski delavnici, a med tem časom je hodil v obrtniško šolo in postal arhitekt. Njegovo delo ni bilo samo v

Franciji, ampak so bile njegove ideje arhitekture vidne tudi v Iranu, Iraku ter Rusiji, saj je tam delal več let. Bil je priden delavec in vesten v vsem. V prvem zakonu sta se mu rodila dva otroka, in sicer Izabela in Janez, ki bivata v Sloveniji od rane mladosti. Zahrbtna bolezen ga je pred sedmimi leti položila v posteljo in ga popolnoma izčrpala v tem letu. Vdano je prenašal bolezen in Bog mu je dal milost sprave. Pokopali smo ga v skupni slovenski grob v CLAMARTU s slovensko pesmijo: "Ko zarja zlati nam nebo ..." Gospodar življenja ga je poklical k sebi kot zvestega služabnika.

Vsem sorodnikom v Franciji in doma izreka Slovenski katoliški misijon globoko sožalje. Pokojniku pa želimo večni mir!

DREUILLET

Umrla je Marija Horvat, rojena Zadavec. Rodila se je 22. junija 1912 v Lipi v Prekmurju. Tam je hodila v šolo. Sama je dejala o svojem otroštvu: "Starši so me vzgajali v krščanskem duhu in mi dali vzgojno podlago v resnem in strogem duhu takratnega načina vzgo-

Dr. Janez Zorec
in sestra Cecilija
Prebil iz Pariza

Slovenci iz Chateaurouxa

je. Vse to sem prinesla v Francijo in tu sem trdo delala, dokler se nisem poročila z vdovcem Štefanom Horvatom. Najino življenje je bilo delo in molitev. Otrok nisva imela, ker sva se poročila že v poznih letih, a vseeno sva živela v lepi slogi in mnogi Slovenci iz Francije so nas redno obiskovali. To so bila lepa srečanja in bogato sodelovanje med nami. Ko sva ostarela, sva se zatekla v starčevski dom in tu sem pomagala možu do njegove smrti pred par leti. Sedaj sem sama v tem domu in čakam, da me pride poklicat ljubi Bog." Pokazala mi je rožni venec in dejala: "To je moj najboljši spremljevalec na tej zemeljski poti. Nič se ne počutim osamljena, saj imam dobrega prijatelja, Boga, s katerim se lahko pogovorim v vsakem trenutku dneva." Tako je modrovala, ko sem jo v velikonočnem času spovedoval in ji podelil sveto maziljenje. Umrla je 2. maja 2001 v Breuilletu. Njena veličina je bila dobrota do revnih in pogosto je pomagala slovenskim misijonarjem po svetu. Sedaj počiva v francoski zemlji, čeprav je vedno govorila o

lepoti Prekmurja, kjer ji je stekla zibelka ljubezni.

Slovenska katoliška misija iz Chatillona izreka vsem njenim prijateljem sožalje. Pokojni Mariji pa želimo, naj počiva v miru!

MÉRICOURT

Romanje k loretski Mariji

Praznik Marijinega vnebovzjetja nas vsako leto poveže v slavnostno razpoloženje, saj se pri njej srečujemo Slovenci iz severne Francije, Belgije, Alzacije in Lorene ter mnogo sorodnikov naših ljudi iz Slovenije. Loretska Marijina bazilika je v sredini sto tisoč grobov padlih mladih fantov med prvo svetovno vojno za osvoboditev evropskih narodov. Ni čudno, da je ta božja pot za Francoze, Poljake in Slovence središče zahvalne molitve za vse padle fante in može za svobodo pod plaščem Kraljice miru in sprave. V tem vzdušju se vsako leto pred Marijo zberejo romarji ter ji z lepimi molitvami in pesmijo poklanjajo njihova srca, prošnje in zahvale. Kako lepo je videti starej-

še, mladino in otroke klečati pred Marijino podobo. Vsak se ji zahvaljuje za vse, kar je dobrega doživljal in jo prosi, naj bi mu pomagala v vseh stiskah življenja. Naše slovensko občestvo je bilo lepo pripravljeno, saj smo ga več mesecev pripravljali vsak po svojih sposobnostih in zavzetostih. Župnik je nanizal veličino Marijine pomoči za slovenski narod in je dejal: "Marija bo vedno stala ob strani slovenskega naroda, saj smo skozi stoletja častili njo, ki je naša Mati. V tem trenutku se slovenski narod zbira na Brezjah, Sveti gori, na Ptujski Gori in po vseh župnijah, da kot mi častijo njo, Kraljico miru. Mir je potreben v svetu in ga ponesimo tudi drugim, ki ga tako potrebujejo v njihovem življenju." Pesem Marija skoz življenje je napolnila baziliko in od vseh sten in stropa se je slišala melodija sreče in zaupanja. Hvala vsem, ki ste prišli k Mariji in vas že sedaj vabim na srečanje drugo leto, ko bomo odkrili spominsko ploščo v čast slovenske prisotnosti v tem kraju.

Silvester Česnik

BERLIN

Res se pozna, da poleti dve številki Naše luči manjkata! Veliko novic se je nabralo, preveč za prvo popočetniško številko revije, zato bomo tudi tokrat pogledali še malo nazaj.

Prvo obhajilo

V nedeljo, 20. maja, so kot prvoobhajanci prvič prejeli Jezusa: Kevin, Virginija, Natalija in Joško, ki so se na ta dogodek zavzeto pripravljali. Bilo je zelo lepo, slovesno, prava duhovna prenova župnije. Pri maši je pel oktet slovenske župnije, za pogostitev prvoobhajancev in vseh navzočih so poskrbele Ivanka

Žirovnik, Metka Fink in Vera Gabor. Župnik pa je prvoobhajancem v trajen spomin na prvo sveto obhajilo podaril "kropivčke" – keramične angelčke varuhe s posodico za blagoslovljeno vodo, da se bodo pokrižali pred vsemi preizkušnjami v življenju.

Binkošti

Na večer pred binkoštni, v soboto, 2. junija zvečer, se je pri maši zbralo veliko ljudi, sam binkoštni praznik pa je bil še lepši! Med slovesno mašo so prepevale vse glasbene skupine, po maši pa se je na dvorišču in v veliki dvorani odvijalo tradicionalno binkoštno srečanje. Letos je bil organizator mladi član ŽPS Anton Bohorč, v veliko pomoč mu je bila njegova izvoljenka Jolanda Turnšek, pevka v zboru. Prvič v zgodovini binkoštnih in drugih praznovanj so za vse poskrbeli mladi in moramo reči, da jim je uspelo! Odlično so se organizirali in vsi, brez izjeme, so bili s prireditvijo zadovoljni! Zbralo se je res veliko ljudi, predvsem mladih.

Za dobro razpoloženje je skrbel ansambel Slovenski zvoki.

Telovo

V nedeljo, 24. junija, so se verniki slovenske in nemške župnije zbrali pri skupnem bogoslužju. Slovesno mašo, posvečeno sv. Rešnjemu telesu in krvi, so popestrili slovenski in nemški pevci. Med mašo je župnik krstil drugega otroka očeta Tomaža Selevška in mamice Rosande Urankar. Tako je mala Mateja postala najmlajša članica naše krščanske skupnosti in bosta v prihodnosti skupaj s sestrico Tadejo up naše župnije. Obema je botra Rosandina sestra Manuela Urankar.

Po maši so pripravili skupno telovsko procesijo, ki se je iz cerkve vila skozi dvorišče, po berlinskih ulicah, do nemškega vrta, ki spada pod župnijo sv. Elizabete, in nazaj v cerkev. Ob postankih in molitvah pri postavljenih oltarjih – evangelijih so slovenski in nemški prvoobhajanci posipali cvetje.

Mladi iz Berlina na izletu v Parizu

Abrahami

Med Slovenci, ki se srečujejo v slovenski katoliški skupnosti v Berlinu, je vse več takih, ki so dočakali 50 let življenja ali, kakor pravimo, so se srečali z Abrahamom. Že par let so se v juniju zbirali pri maši, namenjeni prav njim, letos pa so se odločili, da začnejo delovati bolj organizirano. V soboto, 9. junija 2001, so predstavili združenje PRIJATELJEV ABRAHAMA. Delovali bodo v okviru Slovenske katoliške misije, skrbeli bodo za družabnost in povezovanje vseh, ki so dosegli zlati jubilej življenja. Za predsednika združenja je bil imenovan Slavko Simončič, podpredsednik je Karel Božič in blagajnik Janko Pangerl. Na ta dan so v lepih rdečih ministrantskih oblačilih vsi sodelovali pri maši, kjer so se Bogu zahvalili za milost, da so dočakali to prelomnico v življenju, hkrati pa se priporočili za zdravje vseh Abrahamov tudi v prihodnje.

Sprašujemo se, kaj se je dogajalo leta 1951, saj se je tega leta rodilo res veliko ljudi! V Berlinu se je letos nabralo Abrahamov že kar za celo desetko rožnega venca!

V soboto, 19. maja, je praznovala 50-letnico Marija Pangerl, mati Mojce, Aleša in Marka, ki je še vedno najbolj zvesti ministrant v slovenski župniji. Marijo odlikujeta skromnost in pridnost. Zelo je vestna, z vsem srcem skrbi za svojo družino in slovensko katoliško skupnost. Velikokrat je skupaj z drugimi poskrbela, da so bili po prireditvah skupni prostori spet čisti in urejeni! Skupnost velikokrat preseneti z odličnim pecivom. Njena družina je vzor prave krščanske družine. Tudi mož Janko rad pomaga v župniji, hčerka Mojca še rada pride ministrirat,

sin Aleš pa je že pravi natakhar na prireditvah. Predvsem po Marijini zaslugi so vsi aktivni v župniji, za kar jim iskrena hvala!

V krogu domačih: moža Edija ter sina Olafa in hčerke Romane je Abrahama praznovala Darja Guzaj. Tudi Darja je zelo delavna v klubu Slovenija, pa tudi v župniji. Zelo rada peče pecivo in je znana po svojih odličnih "kremšnitarh"!

Da pa v Berlinu ne bi bile same Abrahamke, je Abraham obiskal tudi moški spol! Gospod Ivica Jakoplić je tudi dopolnil 50 let življenja. Oba z ženo Olgico, ki poje v zboru, sta aktivna v župniji. Imata dva sinova, Gorana in Mladena. Mladen ima že naraščaj in Ivica je ponosen dedek! Svoj rojstni dan je skoraj istočasno z Ivico praznovala tudi njegova žena Olgica.

Štirinajstega julija je praznoval 50 let član ŽPS Franc Šaruga, doma iz Prekmurja. Žena Cecilija ter otroka Marjan in Nina so mu pripravili lepo praznovanje. Vsi člani družine so zgledni kristjani in prizadevni pomočniki v župniji: Franc rad poprime za vsako delo, njegova žena rada peče za nas, hči poje v zboru Planika, sin pa vneto navija za BMW! Ravno na očetov praznik je TV hiša SFB Berlin snemala film o župniji in je pripomogel, da je bilo še lepše kot sicer.

Mladi na morju

Tudi letos so bili naši veroukarji in mladinci z župnikom na morju. Nastanjeni so bili v penzionu Maksimilijan v Piranu. Skupina je bila velika, zato je župnik vzel s seboj "stalnega" sodelavca Filipa Vrabiča, ki z veseljem vsako leto priskoči na pomoč. Tokrat so se mladi tudi sami dobro organizirali

in so bili v veliko pomoč župniku, da si je tudi on lahko privoščil malo oddiha. Vsako leto znova ugotavljamo, da so ti dnevi na morju še kako pomembni za mlade. Spoznavajo domovino, utrjujejo znanje slovenskega jezika in medsebojno prijateljstvo.

Folklorna skupina v Sloveniji

Folklorna skupina, ki deluje v okrilju društva Slovenija e.V. Berlin, je poleti gostovala v Sloveniji. Plesalci so blesteli na prireditvi v Dobovi. Vzeli pa so si tudi čas za ogled drugih slovenskih krajev. Obiskali so tudi grob nekdanjega člana društva Vlada Anzeljca na Blokah.

Umrla je Osredkarjeva mama

V nedeljo, 26. avgusta, je Bog poklical k sebi Antonijo Šinkovec. Osredkarjevo mamo s Češnjic nad Blagovico, mamo naše faranke Ivanke Žirovnik. Pogreba se je udeležilo veliko berlinskih Slovencev, ki so s tem pokazali spoštovanje do pokojne mame. Poleg domačega župnika in upokojenega duhovnika na Češnjicah je pri pogrebni maši sodeloval tudi nekdanji župnik v Berlinu Martin Horvat. Sedanji župnik Izidor Pečovnik se je s pismom v imenu slovenske župnije v Berlinu pokojni mami zahvalil za njeno hčerko Ivanko, ki že več kot trideset let živi v Berlinu in z možem Francijem vsa leta marljivo pomaga pri delu v slovenski župniji. Dolga leta je bila aktivna članica ŽPS in je organizirala veliko prireditev v okviru župnije, pa tudi sedaj vedno pomaga. Ljubezen do svoje pokojne mame in zaupanje v farno zavetni-

co sta ji dajala moč v najhujših preizkušnjah tudi v tujini.

Pokojne mame se bomo spomnili tudi pri maši v Berlinu. Naj počiva v miru!

M. M.

ESSEN

Oberhausen – pri sv. Barbari v Königshardt

V letu 1958 je zaživela slovenska župnija s sedežem v Oberhausnu. K preobilici vsestranskega dela je bil nujno vključen tudi potreben administrativni del, vodenje cerkvenih matičnih knjig: krstne, poročne in mrliške knjige.

Na že porumeneli strani mrliške knjige iz leta 1958 je kot prva zabeležena smrt mladega 24-letnega rojaka, umrlega v prometni nesreči. Počiva na pokopališču pri sv. Barbari. Tudi mnogi drugi rojaki so našli tu svoj zadnji zemeljski dom, čeprav je čas žal že izbrisal njihove napise na nagrobnih ploščah.

Do pred kratkim smo se rojaki tu zbirali pri sv. maši ob prazniku

vseh svetih in z molitvami na pokopališču ter pri polnočnici. Potrebe časa ustvarjajo nova pastoralna iskanja in nas ob tem tudi umikajo od "tukajšnjih korenin". Tako smo se poslovlili tudi od župnije sv. Barbare. Zato smo bili letos nadvse veseli vabila župnije sv. Barbare za sodelovanje pri njihovem farnem prazniku. Pri bogoslužju so sodelovali naši pevci Slovenskega cveta in Slovenski fantje. Tudi pri naši stojnici s slovenskimi dobrotami in ob prijetnih zvokih, ki jih je iz harmonike izvajal Božo Majer, je bilo živahno tja do večernih ur. Ostalo bo lepo doživetje, tako pri tamkajšnjih župljanih kot tudi v nas samih. Hvala, oberhausenski rojaki in že vnaprej "boglonaj" za vsakoletno dobro sodelovanje na Kirche International ob koncu septembra.

Pri sv. Martinu v Krefeldu

ima naša slovenska skupnost sv. mašo in srečanje po njej vsako tretjo nedeljo v mesecu. Da Slovenci radi in lepo pojemo, je prišlo "na uho" tudi tukajšnji župniji. Zato so povabili ob farnem

prazniku v septembru k sodelovanju naš mladi dekleški zbor, že drugo slovensko generacijo. Lepa slovenska pesem, ki je obogatila mnoge zbrane, naj tudi v dekletih obogati njihovo notranjo globino in ljubezen do slovenske pesmi in besede. Pod vodstvom gospe Danice Ban, dekleta – "korajžno" naprej!

V Castropu smo dvakrat nazdravili

Slovenski skupnosti v Castropu in Wettru sta med seboj tesno povezani. Mesečno si vračata obisk pri sv. maši in srečanju in se tako duhovno in prijateljsko bogatita "na kvadrat". Na prvo septembrsko nedeljo sta obe skupnosti družno v Castropu povočili in nazdravili gospe Elwiri Borišek za 60-letnico in Wernerju Mandelu za srečanje z Abrahamom. Bog naj obema še na mnoga leta, kot smo jima skupaj zapeli. Naši Elwiri se posebej zahvaljujemo za čudovite namizne dekoracije za praznična srečanja z željo, da bi nas tudi v bodoče bogatila z tovrstnimi

(Essen – Köln) V enem duhu na binkoštnem srečanju

darovi, ki jih je bogato prejela iz božje roke.

Dvakrat tudi srečno na skupni poti in Bog z vami želimo Eriki Kovšca in Janu Baronu (poročena 16. junija pri sv. Janezu v Altenessnu) ter Nadi Pavlič (iz Gütersloja) in Christianu Winklerju (poročena 28. julija na Blejskem otoku).

Slovo v upanju ...

V Krefeldu smo se 14. avgusta poslovili od prekmurskega rojaka Štefana Časarja. Da je bil priljubljen in spoštovan, je pokazalo veliko število prisotnih rojakov. Naj mu dobri Bog povrne vso srčnost in dobroto za družino in slovensko skupnost, posebej za dolgoletno vodenje Slovenskega zvona.

V jutru svojega 70. rojstnega dne pa se je v času dopusta v domovini poslovil od zemeljskega dela bivanja Stanislav Šekoranja (bival je v Hagnu, pokopan pa je v župniji Sv. Križ - Podbočje na Dolenjskem). Rad je redno prihajal k našim mašnim srečanjem v Wetru.

(Essen) Milan Lobe ne čuti 60 let, ko mu sede v naročje vnuk Pavel.

Tako se je novomašnik p. Tone Svetelj DJ slikal z ministranti, s študentom Albertom in župnikom.

Za oba prosimo dobrega Boga, naj ju sprejme k sebi. Obema družinama pa zagotavljamo molitveno pomoč in izražamo naše iskreno sočustvovanje.

AZ

FRANKFURT

Po poletnem in počitniškem zatišju smo se v Frankfurtu na prvo nedeljo v septembru (2. 9.) zbrali k ponovitvi nove maše jezuita p. Toneta Svetelja. Že dopoldne je maševal z župnikom Martinom Reteljem v severnem Hessnu v Lichu za tamkajšnje skupnost.

Tri študijska leta je preživel v Frankfurtu v jezuitski skupnosti v St. Georgnu, ob tem pa tudi zahajal v slovensko skupnost, pomagal pri bogoslužju in drugih prireditvah v okviru slovenske župnije. Ko je v januarju prejel diakonsko posvečenje, je do konca aprila zaključil študij, dokončal diplomsko nalogo in opravil zaključni izpit ter se doma pripravljaval na duhovniško posvečenje. Skupaj z drugimi slovenskimi novomašniki ga je prejel 29. junija na praznik apostolov Petra in Pavla. Nekateri frankfurts-

ki Slovenci smo se udeležili tudi nove maše v njegovi domači župniji Šenčur pri Kranju.

V pozdravu na začetku maše mu je Helena zaželela med drugim odprta srca dijakov, ki jim bo podajal veroučno snov, ob tem pa seveda tudi močne živce in da bi mogel povsod, kjer bo deloval, izpolniti božjo voljo, saj si je za novomašno vodilo izbral Jezusove besede: "Ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi" (Lk 22,42). Po ponovitvi nove maše smo se zbrali ob dobrotah naših gospodinj še v dvorani k prijetnemu medsebojnemu srečanju z novomašnikom, ki pa je moral že kar kmalu odpotovati domov.

Zadnje dni avgusta je v bolnici Nordwest v Frankfurtu umrl Mirko Erjavec iz Bad Nauheima, sicer pa rojen v Bukovici (žal ni znano, v kateri izmed devetih tako imenovanih krajev v Sloveniji). Dan pred smrtjo je bil še pri zavesti, da mu je lahko slovenski duhovnik podelil zakrament bolniškega maziljenja. Z vso ljubeznijo je poljubil križ in se z levo roko trdo oklepal duhovnikove roke. Ker ni mogel govoriti niti pisati, kakšnih drugih želja ali naročil ni bilo mogoče

razbrati iz njegovega prizadevanja, da bi duhovniku kaj povedal. Ker ni imel nobenih obiskov v bolnici, najbrž tudi tu v Nemčiji ni imel nikogar od bližnjih. Kjerkoli že je njegov grob, naj počiva v miru in naj ga božja Ljubezen sprejme v svoje naročje.

rem

MANNHEIM

Koncert Natalije Bukšek

Sredi julija je imela v starodavni avli heidelberške univerze samostojni koncert sopranistka Natalija Bukšek. Po lepem glasu jo v Mannheimu in Heidelbergu poznamo še iz njenih šolskih let, ko je skupaj s Sabino Harapin pela pri slovenskih mašah in drugih prireditvah. Poznamo jo tudi po sposobnosti lepega branja v slovenskem jeziku, čeprav je zrasla v Nemčiji.

Lani je diplomirala iz romanistike in latinščine, vmes pa je obiskovala še pouk solopetja. Zdaj je že tako napredovala, da ima samostojne koncerte. Ker je študirala romanistiko in ima tudi profesorico za petje iz Italije, je razumljivo, da je na koncertu v Heidelbergu nastopila z

Ivan Vončina je praznoval 70 let življenja.

naslovom "Notte di Napoli". Pela je pesmi italijanskih skladateljev Bellinija, Donizettija in Rossinija. Na klavirju jo je mojstrsko spremljal njen prijatelj Dominik Hormuth, ki je dirigent in pianist v Freiburgu. Razumljivo je, da je naslov privabil dosti Italijanov iz južne Italije, vendar tudi Slovenci nismo manjkali. Razveseljivo je, da je pripravljena nastopiti tudi na kakšni slovenski prireditvi.

Ivan Vončina 70-letnik

V juniju je dopolnil sedemdeset let življenja Ivan Vončina. Rodil se je v Dolenji Trebuši blizu Tolmina. V

Nemčijo je prišel že pred štiridesetimi leti in si s pridnimi rokami kmalu sezidal lepo in veliko hišo v Sulzbachu pri Gaggenauu ob obronkih severnega Schwarzwalda. Nad hišo pa ima lepo obdelan vrt. V tamkajšnji nemški župniji je bil dolgo let zelo dejaven. Pel je pri cerkvenem zboru in bil dvakrat izvoljen v župnijski svet. Tudi k slovenski maši v Rautentalu pri Rastattu rad prihaja. Odkar je hudo zbolela njegova žena Milka, ki je sedaj na invalidskem vozičku, vzorno skrbi zanjo. S pomočjo njegove nege se ji je zdravje toliko izboljšalo, da spet lahko govori in se nekoliko opre na noge.

Sopranistka Natalija Bukšek je pela v Heidelbergu ob spremljavi pianista Dominika Hormutha.

Marsikomu, celo precej mlajšemu, je Ivan lahko za zgled.

K njegovi sedemdesetletnici se je zbralo precej slovenskih in nemških prijateljev. Tudi na praznovanju je pokazal, kako skrbi za ženo, ko jo je hranil. Milki želimo izboljšanje zdravja, Ivanu pa ob tem več počitka in seveda z božjim blagoslovom še mnoga, mnoga leta.

Marija Majcen

Pokojni Učki, kot so jo imenovali domači in prijatelji, ni bilo usojeno doživeti starosti. Petdeseti rojstni dan pa je lani jeseni že dočakala hudo bolna, letos konec maja pa je kljub močni volji po življenju zmagała bolezen. Pred petdesetimi leti se je rodila v družini Kukec v župniji Tržišče na Dolenjskem. Ko je prišla v Nemčijo in sta si z možem Francem ustvarila prijeten dom v Herbolzeimu v bližini Freiburga, je kmalu postala znana in ugledna članica nemške župnije. Vedno je bila pripravljena pomagati pri delu in znala je tudi organizirati, da so stvari najbolje stekle. To znajo vsi ceniti, zato je bila izvoljena v župnijski svet. Še bolj pa je bila ne-

Pokojna Marija Majcen

pogrešljiva za majhno slovensko skupnost v Herbolzheimu. Pogrešali bomo njen glas pri petju v cerkvi in pri pogovorih, kaj in kako bi kaj organizirali, da bi se slovenska skupnost ohranjala pri življenju.

Ko smo bili zbrani pri slovesu v poslovilni kapeli in nato v prostrani in lepi cerkvi, ki smo jo napolnili kot ob največjih praznikih, smo se zavedli, da je bolečina ob slovesu neizogibna. Vendar smo slišali tudi spodbudne besede vere, ki nam pravi, da se naše življenje ob smrti le spremeni, ne pa uniči. Seveda nam te besede ne morejo odvzeti bolečine žalosti, povedo pa nam gotovo resnico, da se bo žalost spremenila v veselje večnega življenja, ko bomo večno veseli tudi zato, da smo zmogli iti skozi bolečino smrti v božje naročje. To srečo v božjem naročju želimo pokojni Učki z našimi molitvami vsi, ki smo jo poznali.

Janez Modic

STUTTGART

Zvone Štrubelj, salezijanski duhovnik, se je rodil 21. septembra 1955 v Zdenski vasi (župnija Videm-Dobrepolje) na Dolenjskem. Po gimnaziji v Želimljah je študiral teologijo in filozofijo v Italiji in Franciji. Leta 1990 je doktoriral iz teološke antropologije na gregorijanski univerzi v Rimu. V letih po posvečenju in v obdobju podiplomskega študija je v Sloveniji deloval z mladino in bil pobudnik nekaterih odmevnih mladinskih projektov: mladinske glasbene maše Pesem tisočerih zvonov, muzikla Ceste, društva prostovoljcev Šotorovci. Od leta 1991 do leta 2000 je opravljal službo župnika in dekana na

Zvone Štrubelj

Opčinah pri Trstu. Pred tem pa je deloval še v župnijah Ankaran in v Dolini pri Trstu. Veliko je pisal v tržaške in goriške zamejske časopise, več let tudi poučeval verouk na Pedagoškem liceju v Trstu. Od leta 1990 do 2000 je poučeval ekleziologijo, to je nauk o Cerkvi, na Teološko-pastoralni šoli v Kopru in Novi Gorici. V istem obdobju je na radiu Trst A vodil tedensko versko oddajo Vera in naš čas. V zadnjem šolskem letu se je izpopolnjeval na Katoliški teološki fakulteti v Tübingenu. Od septembra dalje mu je poverjena naloga pastoralnega vodstva Slovenskega katoliškega misijona v Stuttgartu. Pri njegovem pastoralnem in intelektualnem delu mu želimo obilo božjega blagoslova.

Srečanje v moji domovini:

KD Slovenija Stuttgart in slovenska župnija Stuttgart sta v nedeljo, 12. avgusta, organizirala že 7. "Srečanje v moji domovini". Tokrat smo se zbrali na Stari Gori pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Pri sveti maši, ki smo jo vodili domači župnik Štefan Grabar, tamkajšnji rojak Stanko Domajnko in Janez Šket, je prepeval MPZ Domači zvon iz Stuttgarta pod vodstvom Damjana Jejčiča. Pri petju sta sodelovala dva odlična pevca kvinteta Ventus iz Vipave. Po sv. maši nam je domači župnik predstavil zgodovino kraja in znamenite cerkve z najstarejšimi orglami. Domačini so v dvorani gasilskega doma pripravili kosilo za več kot sto ljudi, med kosilom pa nas je s harmoniko in recitalom svojih šaljivih pesmi zabaval ljudski pevec in godec, ki mu glasu, idej in moči ni zmanjkalo do poznih večernih ur. Vmes smo si ogledali etnološki muzej in mlin na veter ter obiskali dom zakoncev Belšakov, ki sta kot člana KD Slovenija Stuttgart

Krst Lare – Katarine Škufca v Böblingenu.

soorganizirala to srečanje. Tako smo tudi letos odkrili zelo lep "kotiček" naše domovine.

Zakrament sv. krsta so prejeli:

dvojčici - LEONORA in SARA Guncati, hčeri Enverja in Nataše, roj. Golouh, LAURA Kalan, hči Matjaža in Helene, roj. Strojani, BASTJAN Rojko, sin Mirana in

Vikica in Miran Hojs sta se poročila na Prevaljah.

Anite, roj. Grabar ter LARA-KATARINA Škufca, hči Bojana in Sonje, roj. Lovšin.

Zakrament sv. zakona so sklenili:

Andrej Jamnik in Maria Luciana Urban, Ernest Lesnik in Martina Kehle, Vinko Kralj in Irena Simonič, Miran Hojs in Vikica Lipovnik, Gregor Majhen in Petra Casar,

Skupno kosilo in družabno srečanje na Stari gori

Andrej Jamnik in Maria Luciana Urban sta rekla svoj "da" v Mariboru.

Pokojna Gabrijela Bračko

Pokojni Jože Marks

Gospodu Antonu Koširju iz okolice Heilbrona smo nazdravili ob 60-letnici.

Robert Gabor in Kludija Čeh ter Valentin Rajh in Claudia-Patricia Glaser.

V novo življenje sta prestopila:

Gospa Gabrijela Bračko, doma iz Plešivice pri Ljubljani. 40 let je preživela v Stuttgartu, skoraj tri desetletja je imela svoj frizerski salon. V 58. letu starosti je zapustila moža in dva sinova. V Stuttgartu je bilo slovo 25. maja, pokopana pa je bila tri dni pozneje v Zg. Kungoti pri Mariboru.

V 57. letu starosti se je končala zemeljska pot tudi gospodu Jožetu Marksu, ki je bil rojen v Žitencah v Slovenskih goricah. Po težki mladosti v povojnem času je 34 let preživel v Nemčiji.

Ljubil je naravo, planine, ptice, domovino, kamor se je rad vračal, in v Vinarju zgradil lepo hišo. Dograjena in opremljena je čakala na dopolnitev delovne dobe in na njegovo vrnitev v domovino. Toda bolezen, ki se je dve leti razvijala, je to željo in upanje prekinila. Gospodar Življenja ga je poklical v pravo domovino in zanj pripravil novi dom. Njegovo telo počiva od 11. avgusta v Kamnici pri Mariboru.

Zdaj prosi za ženo, dva sinova in vse, ki nas ima rad, da bi se nekoč tudi mi pridružili njim, ki uživajo nebeško srečo.

Srečno in nasvidenje smo si rekli, ko smo se poslavljali, tokrat pravimo: Zbogom!

Gospa Rezika Pelc iz Weissbacha je "srečala Abrahama".

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

BELGIJA-NIZOZEMSKA

Slovenski dan, ki ga prirreja Slovensko katoliš<None>ko pevsko in kulturno društvo Slomšek, bo letos zadnjo soboto v oktobru. Začne se s sveto mašo ob 16. uri v cerkvi sv. Barbare v Eisdnju. Pela bosta mešana slovenska pevka zbor "Zvon" iz Nizozemske in "Slomšek" iz Belgije. Sledil bo kulturni in zabavni program v dvorani Casino zraven cerkve. Med kulturnim programom bosta nastopila omenjena zbor a tudi Družinski oktet in ansambel "Grič" z Dobjega pri Planini (pri Sevnici), ki nas bo zabaval tudi potem med veselico.

Lepo vabljeni vsi, ki imate radi slovensko vzdušje v cerkvi in na proslavi, pa tudi slovensko postrežbo!

FRANCIJA

PARIZ Začetek šole in verouka

Društvo Slovencev v Parizu in župnijski svet sporočata, da se bosta šola in verouk začela v nedeljo, 9. septembra 2001, ob običajni uri. Vse starše otrok in mladino naprošamo, da bi se bolj zavedali pomembnosti obojega za vzgojo posameznika. Vse slovenske družine vabimo, da vpišejo svoje otroke k verouku in v šolo. Hvala!

CHILLEURS-AUX-BOIS

(Loiret)

Skupna slovenska maša bo na prvo nedeljo v oktobru, in sicer 7. 10. 2001, ob pol enajstih dopoldne. Eno uro pred sveto mašo bo priložnost za zakrament sprave. Mašo bomo imeli skupaj s Francozi, ker bo njihov župnik na drugih župnijah. Vabljeni.

NEMČIJA

STUTTGART

Svete maše oktobra in novembra:

STUTTGART: Sv. Konrad: 7., 14. in 21. okt. 4., 11., 18. in (izjemoma!) 25. nov., ob 16.30.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: 7. okt. in 4. nov., ob 9.45 ter 20. okt. ob 15. uri (30 let redne maše).

SCHW. GMÜND: kapela sv. Jožefa: 14. okt. in 11. nov., ob 9.30.

SCHORNDORF: kapela-sestre: 21. okt. in 18. nov., ob 8.45.

AALLEN: Sv. Avguštin: 21. okt. in 18. nov., ob 11.00.

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian: sobota: 27. okt., ob 18.00! in 24. nov., ob 17.00!

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 28. okt. in 25. nov., ob 9.00.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 28. okt., ob 17.00 - 25. novembra bo sv. maša v Stuttgartu ob 16.30!

Weißbach: 6. okt. - ob 16.00. Po sv. maši bo "Vinska trgatav".

SLOVENSKI DOM: Župnijska pisarna je odprta: torek in petek, od 9.00 do 12.00, torek, sredi in petek tudi od 16.00 do 19.00, ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA:

Stuttgart: 6. in 20. okt., od 10.00 do 12.00.

Böblingen: 7. okt. in 4. nov., po maši!

V soboto, 20. okt., bo ob 15. uri praznovanje 30-letnice rednih slovenskih sv. maš v Böblingenu. Nato bo kulturno-družabna prireditve.

Esslingen: Vinska trgatav bo 13. oktobra, po sv. maši, ki bo ob 17. uri v cerkvi sv. Elizabete.

REUTLINGEN:

Bad Urach St. Josef: 6. in 20. okt. ter 3. in 17. nov., ob 17.00.

Pfullingen, St. Wolfgang: 14. in 28. okt. ter 11. in 25. nov., ob 17.00.

Göppingen, St. Joseph: 3. nov. ob 15.00.

Pisarna: RT - Krämerstr. 17, je (po predhodnem dogovoru!) odprta ob četrkih od 15.00 do 18.00.

Konzularni dnevi - Stuttgart, Sophiehstr. 25/II:

1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in 13.00 do 16.00. Tel.: 089/ 543-98-19.

MÜNCHEN

Slovenska maša je ob nedeljah v cerkvi Svetega Duha blizu Marienplatz ob 16.30. Na prvo nedeljo v mesecu je ob 16.00 skupna molitev za duhovne poklice in mir na svetu. Priložnost za spoved je vsakič pol ure pred mašo.

V oktobru bo vsak petek ob 19.00 maša in molitev rožnega venca v župnijski kapeli.

Sobotna Slovenska šola bo 6.10., 13.10. in 20.10. ob 9.00.

WALDKRAIBURG

Maša bo 6. in 20. oktobra ob 19.00 v farni cerkvi Kristusa Kralja. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved.

ROSENHEIM

Maša bo 14. in 28. oktobra ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved.

FREILASSING

Maša bo 14. oktobra ob 16.00 v farni cerkvi.

Ivan Malavašič: POŠTAR VINKO

“Ne, to ne bo treba, da bom le nekaj časa, pa bom zadovoljna.”

“Kaj bi mislila na konec, ko pa bova zdaj takorekoč šele začela prav živeti. Upam, da bo tako in ker sva oba navajena skromnosti in bova že z majhnim izboljšanjem zadovoljna, bo tudi sonce nama še bolj prijazno sijalo in bo prihajajoča pomlad lepa, kot ni bila še nikoli.”

“Saj je bilo včasih tako, da jo niti nisva imela časa opazovati in se je veseliti. Le na to sva mimogrede pomislila, kaj in kako bova posadila, da bova lažje prebrodila naslednjo zimo.”

“Ja, bila so to težka leta, res, težka, navsezadnje pa tudi lepa. Tole delo naju je še bolj zblížalo. Se spomniš kolikokrat sva dolgo v noč sedela za mizo in se pogovarjala o tem, kako bi najbolje obrnila vsak dinar, obrnila tako, da bi čim več zalegel ...”

“S samo eno plačo je res težko graditi in poleg tega še živeti. In če pomislim, da si se že domov vrnil utrujen, potem pa te je čakalo še težje delo in še roka ...”

“Kolikokrat sem se že zahvalil Bogu, da se mi je vsaj desna toliko pozdravila, da sem lahko zidal. No, leva res ni tako trdna, kot bi lahko bila; toda vsaj ne boli me, to je pa tudi nekaj. Zdaj se bova lahko bolj posvetila svojim njivicam in jih obdelala tako, kakor jih ta čas

nisva mogla. Le ti si skrbela za to, da je nama kaj zrastle, zdaj bo drugače. Letos ti bom tudi jaz pomagal. Veš, včasih mi je bilo kar hudo, ker sem sedel za mizo in pisal, ti pa si se mučila na vročem soncu.”

“Saj bi bilo morda kdaj tudi obratno, če bi tudi jaz znala kaj napisati, pa nimam tega daru. Ti pa ga imaš in prav je, da si napisal že veliko pesmi, ki jih prepevajo razni godci.”

“Ni jih ravno ne vem koliko, toda še sam ne bi vedel povedati, kako se je začelo. Slučajno sem poslal eno svojih pesmi, ki sem jih napisal še tedaj, ko sem bil sam in ker je dosegla uspeh in so jo uglasbili, sem dobil nekaj korajže. In ko me je potem vprašal ta ali oni, če bi tudi zanj kaj napisal, sem kar obljubil, čeprav nisem bil povsem prepričan, če mi bo uspelo.”

“Pa ti je ...!”

“No ja, nimam jih za kakšne umetnine, toda pisal sem tako, kakor mi je narekovalo srce, kakor sem mislil, da je prav. Vsako pa, ki sem jo nekomu poslal, sem zapisal tudi v zvezek - skoraj poln je že.”

“Premišljevala sem, da bi bilo zelo dobro, če bi imel pisalni stroj in tako bi, ko bi natipkal neko pesem, obenem tudi kopijo.”

“Saj, ne rečem in mislil sem že na to, toda to je draga zadeva.”

“Zdaj bo morda lažje ... Veš, Vinko, nekaj ti moram povedati. Večkrat, ko te ni bilo doma, ko si bil v službi, sem odprla tisti zvezek in čitala tvoje pesmi. Moram ti reči, da me je marsikatera ganila in nekaj jih znam celo na pamet. Saj nisi jezen.”

“Ne nisem, le kako naj bom jezen nate? Toda komu drugemu pa jih ni treba kazati.”

“Na to nisem nikoli niti pomislila! Te lahko nekaj vprašam?”

“Zakaj ne?”

*(Eisden) V Belgiji moraš
poizkusiti nekaj vrst
odličnega piva.*

“No, rada bi vedela, kje si dobil motiv za tisto lepo pesem o goslaču?”

“Veš, spomnil sem se na nekoga, ki je še tam pred vojno hodil tukaj po vaseh in igral za kos kruha ali skromno večerjo. Revez je bil, čeprav je bil baje nekoč slaven in spoštovan. Govorilo se je, da je doživel neko nesrečo in od tedaj ni bil več, vsaj občasno, povsem prišteven. V njegov spomin sem napisal to pesmico. Toda ne vem, če bi se jo spomnil, ne da bi pogledal v zvezek.”

“O, meni pa je bila tako všeč, da sem jo večkrat čitala in lahko ti jo povem, če hočeš, seveda?”

“Daj, Jerica, res bi jo rad slišal iz tvojih ust.”

Jerica se je odkašljala in potem polglasno povedala:

“Pesem o goslaču!

Prelepo na gosli igral je,
ko vigred je nosil v očeh,
kamor ga pot je zanesla,
veselje je trosil in smeh.

Po širnem je svetu prepeval,
v dvorinah razkošnih igral;
ko se izpel je, postaral,
nazaj se domov je podal.

Od hiše do hiše je hodil,
na gosli otožno igral,
s pesmijo kruha je prosil,
kozarček rad v roki držal.

Ko pesem poslednjo odpel
je,
na cesti je truden obstal;
tam zdaj ob goslih je svojih,
osamljen za vedno zaspal.
Lepa in ganljiva je ...”

“Morda res, toda dandanes
niso take vsem všeč. Same
vesele bi radi, češ da je

vsem lepo ... Toda človek pač napiše tako, kakor občuti, ne more lagati, saj to potem ni več njegova pesem, njegova misel. Vedno sem tako delal in če komu to ni ugajalo, sem mu rekel: Pa pusti, saj ti ni treba vzeti! O, Jerica, verjemi, včasih sem bil sam nase jezen, ker sem zaradi pesmi zamudil delo pri hiši.”

“Toda to nikoli ni bil proč vržen čas. Se spomniš, kako je bilo pred leti, ko si že skoraj obupal, ker sva bila čisto brez denarja. Potem pa si že naslednji dan prinesel denar in še kar precej ga je bilo, ki si ga dobil za tiste pesmi, ki jih pojo razni ansambli, kakor jim zdaj rečejo.”

“Res nisem pričakoval ... Bolj iz nekega veselja sem pisal in nisem pomislil, da bi jih še komu, razen tebi seveda, pokazal. Nekoč sem po radiu slišal za razpis in sem eno poslal. Pa je zmagala in tako se je začelo ...”

“Nikoli človek ne ve vnaprej, kako se bo ta ali ona stvar zasukala. No, vidiš, ta se ti je v dobro.”

“Se je, čeprav nikoli nisem pomislil, da se zna kaj takega zgoditi. Glej, Jerica, toliko ljudi je na svetu, tudi šolan in takih, ki imajo več možnosti tudi zaradi svojega prepričanja, pa vendar ...”

“Jaz mislim, da nama je sam Bog dodelil to milost, da sva tudi s pomočjo tega tvojega talenta dokončala hišo.”

“Kakor si prej rekla: Nikoli človek ne ve ...!”

Sredi meseca so praznovali veliko noč. Jerica se je bala, da morda ne bodo dobili dovoljenja za procesijo, toda na cvetno nedeljo je župnik oznanil, da procesija bo, in to po običajni poti.

(Graz) Praznovanje vodnarjev Adolfa in Slavka v naši kleti pri Maria Hilfe

In tako so na velikonočno jutro, ko je prva zarja obarvala tiste redke prosojne oblake, veselo zapeli podhraški zvonovi. Že kmalu se je med vesele zvoke pritrkavanja pomešalo petje ptic, kakor da hočejo tudi one po svoji moči prispevati k prazničnemu razpoloženju.

Jerica in Vinko sta imela le priprto okno, da je blagi jutranji zrak prinašal v sobo vonj po pomladi.

“Slišiš, Vinko, pritrkavajo! Kmalu bo treba vstati in oditi k vstajenju, k procesiji.”

“Ne mudi se še tako,” je dejal, ko je pogledal na uro. “Zgodaj so pričeli ... Se spomniš, koliko težav so včasih imeli zaradi tega? Celu na zagovor so morali ... Veš, kar razumeti ne morem, da so nekateri tako nestrpni, saj je pritrkavanje slovenska posebnost in bajе – tako sem slišal – kaj takega ne poznajo nikjer drugod po svetu. No ja, zdaj se je vse vsaj nekoliko umirilo in morda bo nekoč pritrkavanje spet dobilo svojo ceno in priznanje, ki si ga zasluži.”

Molčala sta in poslušala, saj je blag jutranji vetrič vel nizzdol po dolini in prinašal vesele napeve.

“Zdaj pa bo res treba vstati!” je rekla čez čas in še dodala: “Mislila sem ti še nekaj povedati, pa zdajle ni več časa, ti bom pa kdaj drugič.”

“Tako se pa tudi še ne mudi ...”

“Ne ne, Vinko, povedala bi ti rada tedaj, ko bo za pogovor več časa.”

Pa je tudi tedaj, ko so zaplapolala bandera in so zadonele vstajenske pesmi, Vinko pomislil na njene

besede. Nekako na silo je pregnal to misel, saj se mu je zazdelo, da njegova radovednost nekako ne sodi v ta svečani trenutek.

Kosilo je Jerica pripravila nekoliko kasneje kot ponavadi ob nedeljah in praznikih, saj sta potem, ko sta prišla od maše in procesije, sedla k žegnu. Po kosilu sta se pogovarjala, kako lepo so to leto praznovali veliko noč, ker je bilo tudi vreme kakor naročeno za to priložnost.

“Veliko ljudi je bilo pri procesiji,” je povedal Vinko. “Veliko in to kljub temu, da to nekaterim ni všeč in se z vsemi močmi borijo, da bi jih bilo čim manj. Pa lahko rečem, da ne pomnim, da bi jih bilo kdaj že toliko.”

“Veliko takih sem videla, ki že dolgo ne živijo več v domačem kraju, toda za veliko noč pridejo na obisk; pridejo, da se udeležijo procesije in se srečajo s stariimi znanci.”

“Glej, Jerica, popoldne pa ne bo tako lepo in sončno, oblačiti se je začelo ...”

“Zdaj mi je vseeno, da je bilo le zjutraj lepo in jasno.”

“Veš, Jerica, že ves dan premišlujem o tistih tvojih besedah, saj veš, zjutraj, predno sva vstala ... Zdajle imava na razpolago celo popoldne in lahko mi zaupaš tisto svojo skrivnost ali kar že je!”

“Še pomila bom prej, potem pa bova sedla tja le na divan in se pogovorila.”

In tako je tudi bilo.

“Spet so se oglasili zvonovi,” je zašepetal Vinko.

“Saj bo jutri še en praznik in zato ... Tri je ura.”

“Mi boš povedala, kaj je tisto, no, kar si omenila zjutraj?”

“Ja, saj mislim, da bo zdajle kar primeren čas...”

(F. Merlebach) Del družine Kamin in gostov pri krstu male Klavdije

Skozi rahlo priprto okno je prihajal glas zvonov in dih prebujajoče se pomladi je nevidno napolnil sobo, da je bila polna blage miline in miru.

“Se še spominjaš, Vinko, zakaj sva sploh začela zidati to hišo, kako sva se tedaj pogovarjala.”

“Dolgo je že od tedaj in kako naj vem ...?”

“Morda ne želiš o tem govoriti, da me ne bi prizadel? Toda resnice ni mogoče spremeniti, čeprav to marsikdo poskuša. Resnica je samo ena in vse drugo je laž in sprenevedanje.”

“To je res ... In zakaj naj bi se moral spominjati?”

“Vem, da si pogosto mislil na tisti najin pogovor – le kako naj bo drugače! Toda, ker nočeš, da bi o tem govoril, bom pač morala jaz. Ja, zaradi tistih, ki naj bi prišli – pa jih ni bilo – sva začela zidati to hišo. Tako sva bila obremenjena s tem delom, da se o tem nisva pogovarjala ... Oba sva se nekako izmikala temu pogovoru. Jaz, ker mi je bilo nerodno in hudo, ti pa, ker me nisi hotel prizadeti. Hvaležna sem ti za tvojo uvidevnost, za tvojo dobroto. Veš, vedno sem si želela, da bi se izpolnila najina želja, toda ni se – do sedaj ...”

“Jerica! Kaj hočeš reči? Pa ne ...?”

Naslonila je glavo na njegovo ramo in zašepetala:

“Veš, Vinko, mislim, no, vem, da je priromala pomlad tudi na najih grič. Da, prišla je in se končno dotaknila tudi mene, čeprav sem nad njo že obupala in verjetno tudi ti?”

“Človek ne sme nikoli obupati ... Res sem se bal, priznam, zato pa sem zdaj toliko bolj vesel in srečen.”

“In ker vidim, kako si srečen ti, sem jaz zdaj še dvakrat bolj! Sreča je res še veliko večja, če jo lahko človek z nekom deli!”

“Ne vem kako naj bi bilo drugače. Vem pa, da za srečo ni potrebno bogastvo,

nasprotno ... Da, sreča je skromna kakor pšenično zrno in svoje navade ima: Dostikrat se izogne palačam in vilam in se naseli pod skromno streho! Ljubezen je njena sestra in dobrota njena svakinja.”

“Vinko, vidi se ti, da pišeš pesmi.”

“Ne, Jerica, niti pomislil nisem na kaj takega; le tako sem povedal, kakor mi je narekovalo srce; srce pa ne laže, laže lahko le tisti, ki ga noče poslušati.”

Dih pomladi se je sprehajal okoli nove Gričarjeve hiše in se tihotopil skozi napol odprto okno, skozi katerega je prihajal tudi slovesni glas podhraških zvonov. V sobi pa je vladala tiha sreča, sreča, ki ne potrebuje odvečnih besed, kadar se dvoje src znajde na isti poti.

VIII.

HČERKA

Sneg je že pred dnevi spremenil podhraško dolino v pravljico pokrajino in ko se je v jasni noči rodilo še nešteto kristalov, je bila zimska lepota popolna.

Vinko je že par dni pred božičem skidal sneg okoli nove in tudi stare hiše, da bosta lahko šla okoli ogla, kakor sta storila vsako leto. Seveda, mala Minka je bila še premlada, da bi jo nesla po tem mrazu okoli hiše.

Ko se je tisto soboto – na nedeljo je prišel to leto božični dan in tako ga bodo lahko praznovali tudi tisti, ki ga že nekajkrat niso mogli, ker je bil praznik med tednom, in tako na delovni dan, saj ga oblast ni priznala – vrnil iz službe, si skoraj ni vzel časa za kosilo, saj je želel do mraka še postaviti jaslice. Kar pohiteti je moral, da jih je do tedaj, ko je zazvonilo Ave Marijo,

(Dunaj) Za god Toneta Levsteka in dr. Antona Jelena je zadonela pesem Zdravica iz vseh grl.

dokončal, saj je prav v tem času dan najkrajši. Še dobro, da je že prejšnji dan vse pripravil.

In ko je gori v vasi zapel večerni zvon, je Jerica položila najmlajšo v stajico, da bo tam počakala toliko časa, da bosta opravila ta lepi slovenski obred. Že pred dnevi je kupila vrečko kadila in prijetno je zadišalo pa njem in vrbovih šibah iz cvetne butare. Pokadila in pokropila sta najprej po novi hiši in okoli nje, potem še po stari, čeprav je zdaj samevala; ko sta kropila v njej, je Vinko zmolil očenaš za pokojnega očeta in mamo.

Vrnila sta se v hišo in veselo je po svoje začebljala mala Minka, ko ju je spet zagledala. Jerica jo je vzela v naročje, Vinko pa je ob vratih snel tisti veliki molek in odmolila sta vse tri dele rožnega venca.

Dolgo sta potem še molče sedela in šele čez precej časa se je Jerica zganila in povedala:

“Joj, skoraj bi pozabila na večerjo! Saj imam vse pripravljeno, le pogrejem.”

“Prav nikamor se ne mudi, saj ne mislim na to, da bi šel počivat. Jutri mi ne bo treba v službo in tako bom kar tukaj ob jaslicah počakal na polnočnico.”

“Tudi jaz ...”

Povečerjali so in potem sedli k topli peči. Zdaj je Vinko pestoval najmlajšo, Jerica pa je sedla poleg in naslonila glavo na njegovo ramo.

“Veš, Jerica, lahko rečem, da tako lepega svetega večera še nisem doživel. V novi hiši smo in trije smo, družina ... Saj sva ga že tudi lani praznovala tukaj, toda saj veš kako je bilo. Vsak dan sva čakala, kdaj boš morala v porodnišnico ...”

“In vendar so me odpeljali šele po novem letu.”

(Genk) Odlično postrežbo so pripravile te vrle gospo iz društev Naš dom in Slomšek.

“Ja in tisti dnevi so bili težki zate in tudi zame. Zelo sem se bal zate in vsak dan sem iz Vrbovja telefoniral v porodnišnico.”

“Saj je bilo res hudo ... Toda minilo je, kakor mine vse na tem svetu. Morda je bilo še najhuje tisto, da so me strašili, namesto da bi mi dajali korajžo. Nekateri zdravniki so mi svetovali marsikaj – tudi take stvari, da bi raje umrla, kot pa jih ubogala. Toda ničesar ni omajalo moje trdne volje in želje, da vidim svojega otroka.”

“In končno je zmagala tvoja poštenost!”

“Tako sem si želela otroka, da sem bila pripravljena prestati še take muke in težave, da ga le lahko stisnem k sebi. In moja želja se je končno uresničila. Le pomisli, Vinko, kako nesrečna bi lahko bila nocoj, nocoj na ta sveti večer, če bi jih poslušala. Ne bi bilo tukaj v tvojem naročju te ljubke deklice in mojo dušo in srce bi težila velika krivda in namesto veselja bi pod to streho prebivala žalost ...”

“Še kako prav imaš, toda res me je silno skrbelo ...”

“Marsikdo, no, marsikatera mi je že prej rekla, da sem prestara za prvega otroka in da zato ... Pa hvala Bogu, da jih nisem poslušala. Vinko, vera je v mojem srcu in tako odločitev niti ni bila težka.”

“Vem vem ... In kolikokrat sem že pomislil, da imam najboljšo ženo, ki sem jo mogel dobiti. Ne govorim tega kar tako zaradi lepšega, tako mislim in o tem sem prepričan.”

“Ne vem, če sem res, ne vem – toda vedno sem se in se bom trudila, da bi bila čim boljša.”

Se nadaljuje

(Genk) Vsi 70- in večletni z najmlajšimi, pa še predsednika društev Lucijan Zorč (Naš dom) in Stani Revinšek (Slomšek)

Lučka spoznava življenje sv. Frančiška

Sveti Frančišek Asiški je živel pred približno 800 leti. Rad je imel Boga, ljudi in naravo. Napisal je eno najlepših pesmi, v kateri hvali Stvarnika. To je sončna pesem.

SONČNA PESEM (odlomek)

Hvaljen, moj Gospod,
z vsemi tvojimi stvarmi,
posebno soncem, velikim bratom,
ki razsvetljuje dneve in nas.

Hvaljen, moj Gospod,
v sestri luni in zvezdah;
ustvaril si jih na nebu
jasne, dragocene in lepe.

Hvaljen, moj gospod,
v naši sestri zemlji,
ki nas kakor mati hrani
in nam gospodinji,
in prinaša različno sadje
in pisane rože z zelenjem.

Poimenuj stvari, ki so na spodnjih sličicah! Katere izmed stvari na sličicah sveti Frančišek omenja v besedilu Sončne pesmi?

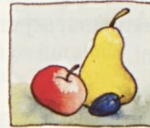
A _ _ _

S _ _ _

R _ _ _

S _ _ _

D _ _ _

L _ _ _

Z _ _ _

S _ _ _

- Čisto sem obupan. Žena vedno najde denar, pa naj ga skrijem kamorkoli!

- Si ga že poskusil vtakniti v nogavice, ki jih je treba zašiti?

- Ali je v tem kraju podnebje ugodno za revmatizem?

- Seveda. Jaz sem ga prav tu staknil.

- Vse svoje račune poravnam z opomini.

- Kako to?

- Preprosto. Ko se jih nabere dovolj, jih prodam odpadku in z izkupičkom poravnam račune.

- Da mi niti sto tolarjev ne posodiš, pa res ne razumem. Med prijatelji si vendar vedno pomagamo eden drugemu!

- Res je. Ampak ti si vedno drugi!

- No, Janezek, katerega spola je jajce?

- Odvisno od tega, kaj se bo izvililo iz njega, petelinček ali putka.

- Dragi, kam naj sedem, povesod je mokro.

- Kar na mojo denarnico. Ta je suha.

- Poglej tisto hišo! Leta in leta sem hodil na sodišče, da sem jo dobil.

- In zakaj ne stanuješ v njej?

- Ne morem. Tam stanuje zdaj moj advokat.

Ljubezen je kot juha. Prve žlice so ponavadi prevročne, zadnje pa prehladne.

- Pepca, ti lahko kupim ta prstan?

- Ne.

- Ne bodi no tako skromna, saj ni drag.

- Zato ga pa nočem!

- Meni se zdi, da preveč svojega lastnega vina popijete!

- Kako to mislite, gospod doktor?

- I, no, vodenica se vas prijemlje.

- Oženil si se, torej. Boš videl, da te bo še glava bolela!

- Sploh ne. Oženil sem se s farmacevtko.

Mož in žena sta se v restavraciji sprla pred vsemi gosti.

- Sovražim ženske, ki vse pozabijo, je na ves glas vpil mož.

- Jaz pa moške, ki se vsega spomnijo, je zatulila žena.

- Mirica, ne jej toliko sladoleda! Mojca ga je kar naprej lizala, zdaj ima pa 39 stopinj!

- Ali pod ničlo, mama?

- Znorel bom! Moja žena nima nobene energije.

- Kako to?

- Že dva meseca govori, da se bo vrnila k staršem, pa je še zdaj doma.

- Prišel sem prosit za roko vaše hčere.

- Ali imate kaj pod palcem?

- Da me niste napačno razumeli? Vašo hčerko sem prišel snubit, ne pa kupit!

- Plačam! Kavoj in sladkor.

- Kava je sto tolarjev, sladkor pa je zastonj.

- Takoooo? Potem mi ga pa dajte pet kilogramov.

Pijanec nikakor ne more nataktniti čevapčiča na zobotrebec. Natakark mu pomaga:

- Poglejte, kako je to lahko!

- Ja, seveda, zdaj, ko sem ga že jaz utrudil.

- Poglej, poglej, nov bankovec!

- Kam pa dajo stare?

- Banka jih uniči.

- Škoda! Ali jih ne bi raje dali revežem?

- Ko prideva do prvega drevesa, te bom poljubil.

- Se ti ne zdi, da greš malce predaleč?

- Mira, tvoj bratec naju je videl, ko sva se objela in poljubila. Koliko naj mu dam, da bo molčal?

- Ponavadi dobi jurja.

- Bo vaš fant letos izdelal šolo?

- Ne vem. Je šola že preveč izdelala njega.

- Gostilničar, tale merlot je pa res odličan!

- Ja, ja, res je dober. To je prvič, da se mi je tako posrečil!

Kolesar drvi z vso silo po bregu. Ob vznožju stoji policaj in kriči:

- Ustavite, ustavite, luči nimate!

- Bežite, bežite, zavpije kolesar, tudi zavor nimam!

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 dalje stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

101A03 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

105C03 Prodamo hišo v Rušah, v bližini Maribora: 6 sob, 2 kuhinji, 2 kopalnici, telefon, kabelska TV, garaža, klet in centralna kurjava. Majhen gozd in zemljišče skupaj merita 3000 m². Cena: 150.000 DEM. Telefon v Nemčiji: 06131/614784.

107A01 V Bistrici ob Sotli prodam stanovanjsko hišo, veliko 135,5 m² (stanovanje + garaža), na zemljišču 30 arov. Gradbeno zemljišče meri 1651 m². Objekt (brez opreme) je ocenjen v skupni vrednosti 161.000 DEM. Marija Bernet, Am Büchberg 39, 94565 Rathmannsdorf – D. Tel. v Nemčiji: 08546 1016 od 19. do 22. ure.

107B01 Za hišo z vrtom v Sloveniji prodam ali zamenjam lepo dvodružinsko hišo v Nemčiji, blizu Bad Wildbada – 60 km od Stuttgarta. Dvostanovanjska hiša obsega dve stanovanji v izmeri 220 m², pritličje, obrtne prostore v izmeri 100 m², primerne za vsakršno dejavnost (Praxis, Atelier ...). Parcela je velika 535 m². Hiša je v brezhibnem stanju, na novo urejena, na sončni parceli v mirnem kraju. Cena 495.000 DEM. Tel. v Nemčiji 07085-920-226.

108A01 Na Pragerskem, v bližini Maribora, prodamo dokončano stanovanjsko hišo, veliko 178 m² (2 stanovanji, delavnica in garaža). Pripadajoče zemljišče meri 993 m². Cena 120.000 DEM ali po dogovoru. Telefon v Nemčiji: (0711) 510 93 70.

108B01 LOGATEC – KALCE, poslovno stanovanjski objekt 1000 m², zgrajen do tretje gradbene faze na zemljišču 3000 m², na izredno lepi lokaciji zelo ugodno prodamo. Informacije po telefonu 386-1-365-37-43.

108C01 Prodamo večjo hišo v Hlebcah pri Begunjah. Parcela meri 640 m², hiša je velika 10,50 x 12,50 m², garaži hiša je stara 20 let. Klet, pritličje in 1. nadstropje so izdelani, možnost izdelati tudi podstrešje. Priključki: telefon, kabelska TV, centralno ogrevanje, sončni kolektorji za toplo vodo, lepo urejena okolica. Cena 390.000,- DEM. Naslov: Metod Lamovšek, Hlebce 41, 4248 Lesce. Tel. 00386-4-5333398 od 17.00 dalje ali 07136/22402.

108D01 Na lepem delu Dolenjske prodamo dvonadstropno hišo z gostinskimi lokalom in delavnico. Možnost oddajanja sob in frizerskega lokala. Cena po dogovoru. Tel. v Slo 07-3091-194.

Spletne strani slovenskih katoliških misij v Evropi

Slovenska katoliška misija na Švedskem:
http://home.swipnet.se/zvone/

Slovenska katoliška misija Berlin:
http://www.skemberlin.de

Slovenska župnija Frankfurt, Nemčija:
http://home.t-online.de/home/skg ffm/

Slovenska župnija Mannheim, Nemčija:
http://home.t-online.de/home/skm.ma/

Slovenska župnija Stuttgart, Nemčija:
http://home.t-online.de/home/skm.st/

Elektronski naslovi slovenskih izseljenkih duhovnikov in pastoralnih sodelavcev v Evropi

ANGLIJA, Stanislav Cikaneč, London
cikaneč@email.msn.com

BELGIJA - NIZOZEMSKA, Alojziji Rajk, Eidsen
arajk@skynet.be

FRANCIJA, David Taljat, Nica
taljatda@aol.com

NEMČIJA, Izidor Pečovnik, Berlin
dori@skemberlin.de

Alojziji Zaplotnik, Essen
azaplotnik@t-online.de

Stanislav Čeplak, Oberhausen
sceplak@t-online.de

Martin Mlakar, Koeln
skm.koeln@t-online.de

Martin Retelj, Frankfurt
skg ffm@t-online.de

Janez Modic, Mannheim
skm.ma@t-online.de

Stanislav Gajšek, Ingolstadt
skm.in@t-online.de

Janez Šket, Stuttgart
skm.st@t-online.de

Marko Dvořák, Ulm
marko.dvorak@t-online.de

Janez Pucelj, München, München
janez.pucelj@t-online.de

ŠVEDSKA, Zvone Podvinski, Göteborg
zvone.podvinski@mbox301.swipnet.se

UREDNIŠTVO NAŠE LUČI

janez.pucelj@t-online.de
ljubo.bek@siol.net

RAFAELOVA DRUŽBA
rafaelova.druzba@siol.net

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenkih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: ljubo.bek@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Slovenija 3.000 SIT • Avstrija 240 ATS • Anglija 13 GBP • Belgija 720 BEF • Francija 120 FRF • Italija 34.000 ITL • Nizozemska 40 NLG • Nemčija 35 DEM • Švica 29 CHF • Švedska 150 SEK • Avstralija 32 AUD • Kanada 33 CAD • ZDA 25 USD • Evropa 18 EUR • Hrvaška 110 HRK

V ceno izvoda je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. Tolarski žiro račun: 50101 - 601 - 271482, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč • devizni račun: Nova Ljubljanska banka, d.d., 50100-620-133 05 140-7100-1189115.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Ansfelden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Marienkapelle
Villacherstraße

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Vrijthof 14,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 63 74
GSM (*32) 0476 - 862 160

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 3 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

mag. David Taljat

142, avenue de la Californie
06200 NICE
tel. (*33) 6 13 24 21 08
tel. (*33) 4 93 97 84 38

HRVAŠKA

HR - 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik
Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost je oskrbovana iz Nice
v Franciji (mag. David Taljat).

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd,
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0201 364 15 13,

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Stafflenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Pavel Uršič

Am Lehenweg 18,
D-70180 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 64 91 200

Oskrbovano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 Zürich,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

21. oktober 2001

**MISIJONSKA
NEDELJA**

*Gospodove dobrote
bom opeval na veke!*

ISSN 1408-9726

9 771408 972008